

TEMA DE CERCETARE:

TENDINȚA DE MIGRARE ȘI ORIENTAREA PROFESIONALĂ A ABSOLVENȚILOR DE LICEU¹

OBIECTIVELE CERCETĂRII

Cercetarea și-a propus să-și centreze atenția pe două probleme pe care le-am considerat importante pentru elevii de liceu în general și pe absolvenții de liceu în particular: *Tendința de migrare* și *Orientarea profesională*, acestea fiind analizate și din perspectiva legăturii directe pe care o au cu *Opinia despre migrație* și *Situația familială și școlară*. Studiul își propune în același timp să investigheze în ce măsură orientarea profesională este determinată de dorința de a migra, altfel spus, dacă alegerea unei profesii este determinată de cerințele pieții muncii din Uniunea Europeană.

Pornind de la conceptele de bază, cercetarea și-a propus următoarele obiective operaționale:

- Studierea orientării profesionale a absolvenților;
- Surprinderea tendinței de migrare a elevilor de liceu și în special a absolvenților de liceu;
- Evidențierea gradului în care situația familială și școlară a elevilor influențează atât tendința spre migrație cât și alegerea profesiei;
- Surprinderea corelației dintre alegerea profesiei și dorința de a pleca la muncă în străinătate;
- Evidențierea cauzelor care determină orientarea către migrație;
- Identificarea unor modificări în mentalitate ce pot figura drept elemente ale conceptului de « cultura migrației »;
- Identificarea elementelor care intervin în alegerea formei de învățământ superior aleasă.

SCOPUL STUDIULUI

- *Descriptiv* – descrie caracteristicile definatorii (nivelul de pregătire, aspirații, modalități de proiectare a carierei, nivelul veniturilor familiei) ale acestei categorii sociale, pentru a afla traseele profesionale proiectate, preferințele pentru anumite forme de pregătire și locurile în care acestea sunt situate, cauzele care determină dorința de a migra pentru a munci în străinătate.
- *Explicativ* – care sunt corelațiile dintre factorii implicați în crearea situației actuale a acestei categorii sociale, motivația anumitor atitudini și acțiuni.
- *Exploratoriu* – acest studiu oferă posibilitatea identificării cauzelor care determină sau migrația în rândul absolvenților de liceu sau influențează, în mod pozitiv sau negativ, acest fenomen social. Cercetarea evidențiază tendința de migrație către alte locuri de muncă din străinătate, posibilele trasee de plecare, aspirațiile absolvenților.
- *Ameliorativ* – plecând de la cauzele fenomenelor sociale nedorite și ținând cont de mecanismele lor de producere pot fi identificate modalități de intervenție în vederea ameliorării, pot fi prezentate soluții pentru problemele identificate.

¹ Cercetarea a fost realizată cu sprijinul Inspectoratului Școlar Galați căruia îi mulțumim cu această ocazie.

EȘANTIONUL

Numărul total de elevi cuprinși în acest studiu este de 2035 elevi de liceu din patru județe ale țării (Galați, Brăila, Iași și Botoșani), marea majoritate fiind din Galați (84%%). Lotul studiat nu are o eșantionizare reprezentativă la nivelul elevilor din întreaga țară, concluziile lui trebuind luate în considerare sub această rezervă. Eșantionul are aceeași construcție cu cel din 2006 (la care facem dese trimiteri pe parcursul studiului).

IPOTEZE

În elaborarea ipotezelor de lucru am plecat de la rezultatele studiului realizat în anul anterior (2006). Pentru a surprinde cât mai multe fațete ale problemei puse în discuție, precum și din necesități de natură practică, am formulat următoarele ipoteze de lucru care au orientat formularea întrebărilor:

1. Presupunem că alegerea profesiei se află în corelație pozitivă semnificativă cu variabilele: câștigurile oferite de profesia respectivă, posibilitatea ocupării unui loc de muncă după absolvire, posibilitatea de a practica profesia respectivă în străinătate, prestigiul social al profesiei.
2. Presupunem că exemplele de reușită socio-economică ale românilor care au plecat la muncă în străinătate influențează hotărârea absolventului de a pleca la muncă în străinătate imediat după terminarea liceului sau după absolvirea unei forme de învățământ superior. Acesta este și motivul pentru care mai întâi am așezat întrebările legate de legăturile pe care repondenții le au cu români plecați la muncă în străinătate și ce știu despre ei, după care au urmat întrebările ce vizează tendința de a pleca la muncă în străinătate.
3. Anticipăm că între nivelul câștigurilor pe care subiecții le-ar putea realiza muncind în străinătate și decizia de a migra există o corelație directă.
4. Presupunem că munca în străinătate este un elemen civilizator aducând și schibări de mentalitate în ceea ce privește atitudinea față de muncă
5. Presupunem că rețelele de migrare (existente dau potențiale) sunt constituite în special pe baza legăturilor de rudenie, de prietenie și apartenența geografică.
6. Credem că migrația pentru muncă, în special cea pentru muncile slab calificate, are ca țări de destinație în special Italia și Spania în timp ce plecările pentru studii sunt orientate în special către SUA.
7. Presupunem că migrația afectează pe multiple planuri copiii care au unul sau ambii părinți plecați. În acest studiu ne propunem doar să evidențiem câteva aspecte cantitative în acest sens realizând o punte de legătură către cercetarea pe care o desfășurăm în paralel privind problemele copiilor cu părinții plecați la muncă în străinătate.
8. Presupunem că există o "cultură a migrației" în rândul populației țării a cărei influențe sunt vizibile și în rândul absolvenților de liceu, determinându-le orientarea profesională.

METODOLOGIA CERCETĂRII

Eșantionul de subiecți pe care s-a realizat cercetarea a fost constituit dintr-un număr de 2035 elevi de liceu, eşantionul fiind construit pe cote, respectiv fiind centrat pe elevii de clasa a XII-a din județul Galați și ținând cont de distribuția pe sexe. Pentru a urmări eventualele diferențe s-au luat ca „martori” eşantioane de elevi din alte clase (inclusiv din clasele terminale SAM și clasele a XIII-a seral), și de clasele a XII-a din alte județe ale țării (Botoșani, Iași și Brăila). Chestionarul - cu autocompletare - a fost aplicat în unitățile școlare din județele amintite. Subiecții au fost solicitați să aleagă o singură variantă sau mai multe variante de răspuns, după caz, și să noteze răspunsul la o serie de întrebări lăsate deschise. Variabilele au fost construite ținând cont de răspunsurile date la aceleași întrebări în anul anterior care fuseseră lăsate deschise. Deși chestionarul este un instrument preponderent cantitativ, s-a intenționat prin includerea unor întrebări deschise și prin formularea celor deschise surprinderea unor aspecte calitative. Pentru indicatorul „media generală” nu am recurs la cataloagele școlare ci am utilizat autoevaluarea, ceea ce înseamnă că acest indicator exprimă totodată (sau în același timp) imaginea pe care eleveii o au despre performanța lor școlară. Acest fapt constituie un argument în plus în favoarea utilizării acestui indicator prin încrucișarea cu alții, fiind relevant în ceea ce privește anumite decizii ale elevilor.

Având în vedere faptul că eşantionul are aceeași structură cu cel din anul anterior (2006) cercetarea poate identifica și tendințe existente prin analiza comparativă a datelor oferite în cele două momente diferite (2006 și 2007).

ANALIZA ȘI INTERPRETAREA DATELOR

Prelucrarea rezultatelor obținute în urma aplicării instrumentului de cercetare a fost realizată cu ajutorul procedurilor statistice incluse în programul computerizat SPSS for Windows, versiunea 11.0.1, SPSS Inc, 1989-2002.

I. OPINIA DESPRE MIGRAȚIE

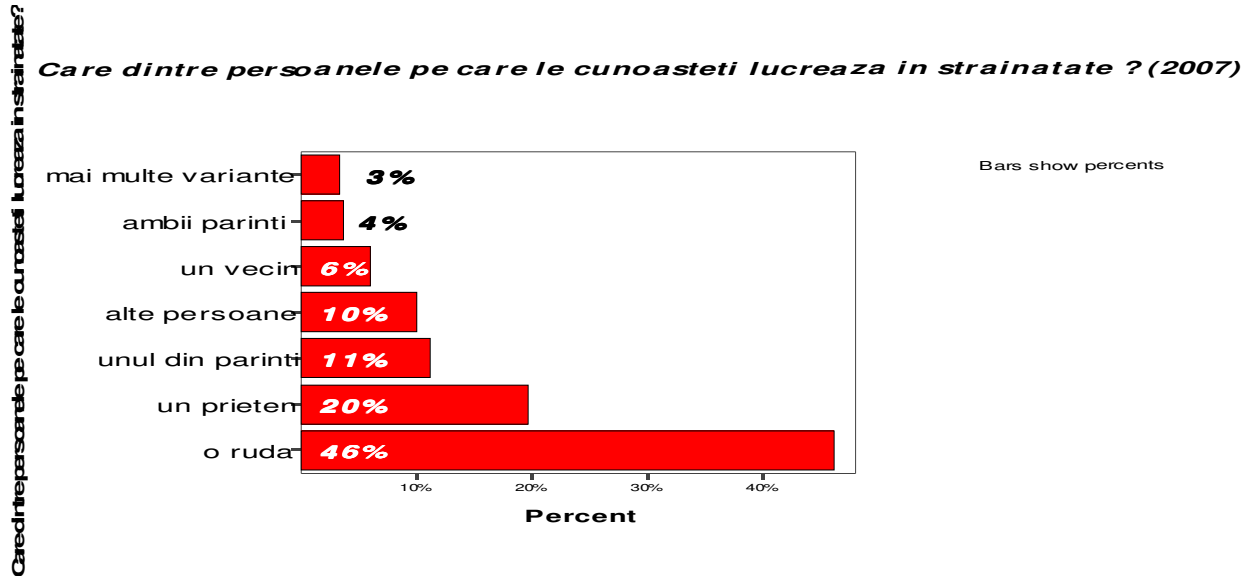

Fig. 1

Observăm că aproape jumătate dintre repondenți au o rudă plecată la muncă în străinătate; dacă adăugăm și pe cei care au unul sau ambii părinți plecați putem constata că 61% dintre ei au o rudă plecată la muncă în străinătate, ceea ce poate constitui o puternică presiune (atât din punctul de vedere al modelelor cât și al oportunităților) pentru a îndemna tinerii să plece și a le facilita plecarea.

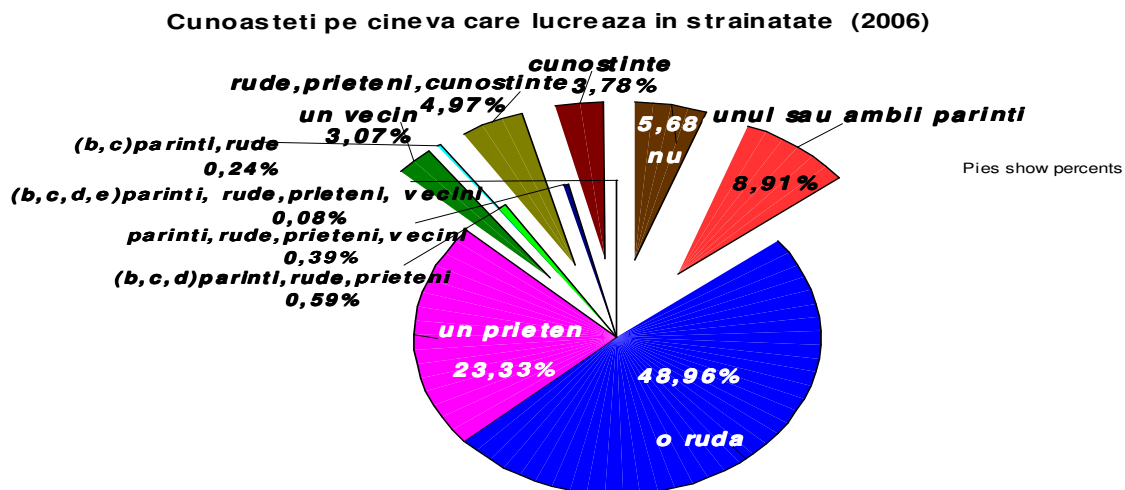

Fig. 2 (2006)

Față de anul anterior se poate constata o creștere a celor care au unul sau ambii părinți plecați de la 10% la 15%, deci o creștere cu 5 puncte procentuale, ceea ce pare a sugera o accentuare a migrației în ultimul an.

Cunostintele dvs. care au plecat la munca in strainatate (2007)

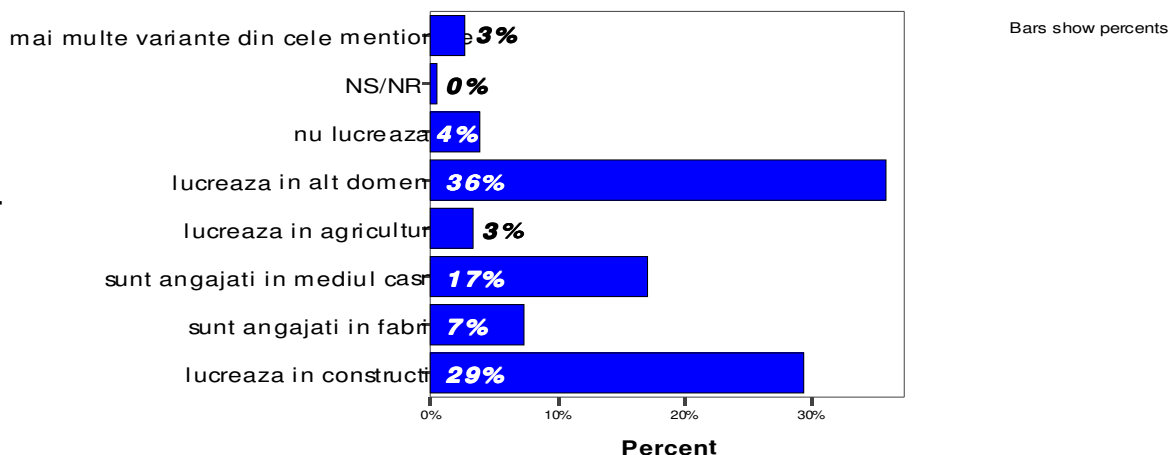

Fig. 3

Conform repondenților, dintre diversele sectoare de activitate numărul cel mai mare al celor plecați lucrează în construcții, urmați de lucrătorii din mediul casnic.

UNDE LUCREAZA CUNOSTINTELE DVS. (2006)	Percent
in constructii	37.7
menajul casnic	17.4
in fabrici	14.2
nu stiu/nu raspund	10.1
mai multe din variantele enumerate	6.0
munci agricole	4.3
turism si servicii	3,7
alte	6,6

Tab. 1 (2006)

Se poate constata o scădere a ponderii celor care lucrează în construcții și în fabrici pe seama celor indicați ca lucrând în alte domenii; pentru cei care lucrează în menajul casnic procentele se mențin la același nivel. De remarcat diferențe semnificative și în ceea ce privește procentul celor care nu știu sau nu răspund (10% în 2006 și doar 0,5% în 2007). Aceste variații nu reflectă în mod necesar schimbări ale distribuției persoanelor care lucrează în alte state pe diversele ramuri de activitate deoarece nu este vorba de un eșantion reprezentativ nici măcar la nivel regional din perspectiva informațiilor ce pot fi oferite în privința domeniilor în care lucrează (fiind vorba de un eșantion reprezentativ regional la nivelul absolvenților de liceu). Însă ele pot indica anumite tendințe, având un bun rol orientativ într-o cercetare preliminară.

Care dintre persoanele pe care le cunoasteti lucreaza in strainatate? Vs. Cunoastintele dvs. care au plecat la munca in strainatate		Cunoastintele dvs. care au plecat la munca in strainatate:							Total	
		lucreaza in constructii	sunt angajati in fabrici	sunt angajati in mediul casnic	lucreaza in agricultura	lucreaza in alt domeniu	nu lucreaza	NS/NR		mai multe variante
unul din parinti	ambii parinti	2,5%	0,5%	4,2%	0,3%	3,5%	0,1%		11,2%	
o ruda	un prieten	0,5%	0,7%	0,6%	0,2%	1,2%		0,3%	3,6%	
	un vecin	14,8%	3,9%	8,1%	1,7%	16,6%	0,6%	0,2%	46,3%	
	alte persoane	7,0%	1,2%	1,7%	0,5%	7,7%	1,4%	0,1%	19,7%	
	mai multe variante	2,0%	0,3%	1,2%	0,3%	1,7%	0,3%		5,9%	
		2,0%	0,5%	1,1%	0,1%	4,6%	1,4%	0,1%	10,0%	
		0,5%	0,2%	0,2%		0,7%		1,7%	3,3%	
Total		29,4%	7,4%	17,0%	3,3%	35,9%	3,8%	0,5%	2,7%	100%

Tab. 2

Pentru a verifica relevanța indicatorilor am încrucișat locul de muncă pe care îl au migranții cu „intensitatea” legăturii dintre repondenți și migranți. Nu se pot constata diferențe semnificative între ceea ce indică cei care au pe cineva apropiat plecat la muncă în străinătate și ceea ce ne arată cei care cunosc alte categorii de persoane plecate, variantele indicate având relativ același grad de dispersie din această perspectivă.

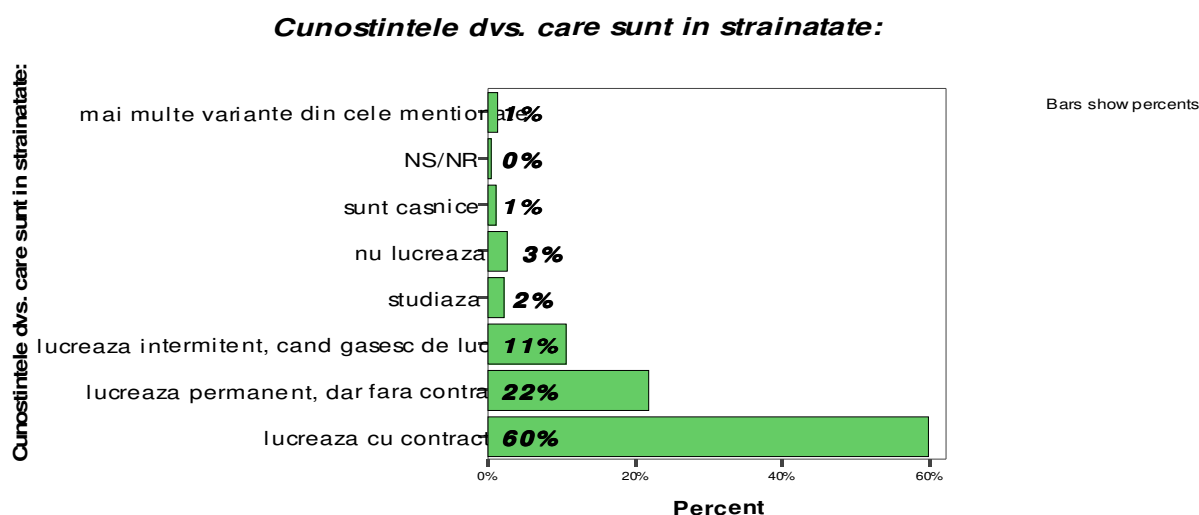

Fig. 4

Studiul ANBCC² comunica următoarele date în ceea ce privește modalitatea în care lucrează cei plecați la muncă în străinătate: 59,68% muncesc legal, 19,78% ilegal. Putem constata că atât în ceea ce privește munca legal datele sunt identice în acest an, iar în ceea ce privește munca ilegală datele sunt foarte apropiate. Se poate observa și existența unei categorii de migranți pe care am numi-o „sezonieri”, care lucrează intermitent, când găsesc de lucru, 11% dintre cei intervievați indicând această situație.

² ANBCC, *Românii și migrația forței de muncă în Uniunea Europeană*, 2005, p. 11.

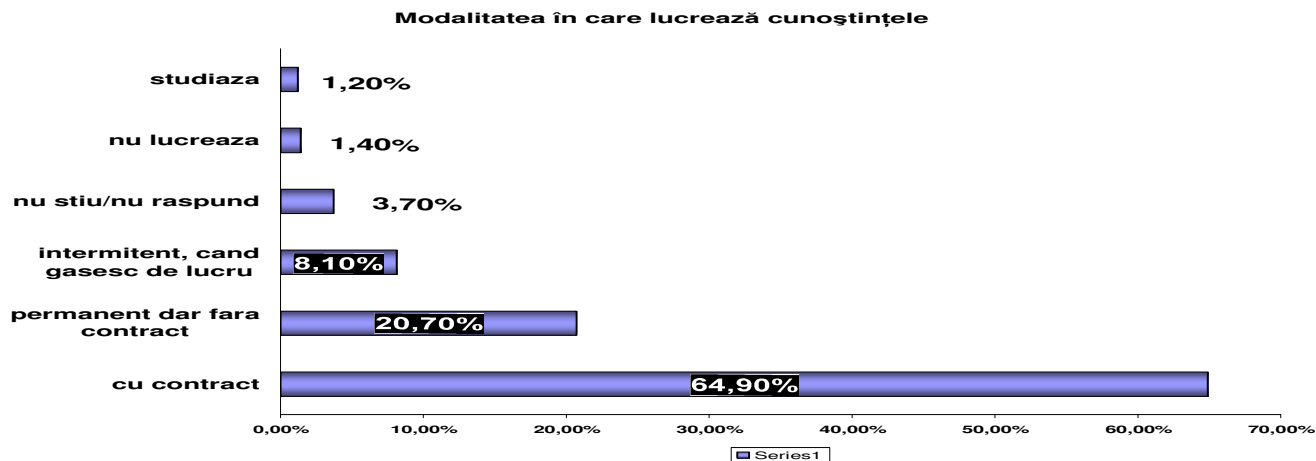

Fig. 5 (2006)

Se poate observa o scădere cu 5 puncte procentuale a numărului celor care sunt indicați a fi lucrând cu contract (60% în 2007 față de 65% în 2006).

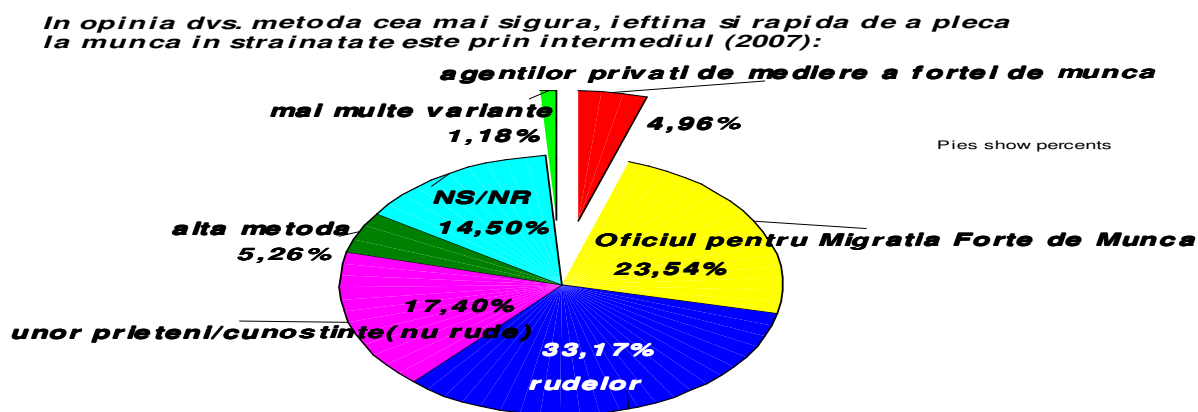

Fig. 6

Tinerii iau în calcul aproape în mod egal posibilitatea de a apela la rude în vederea unei eventuale plecări și cea de a apela la instituții ale statului specializate în mediere și plasarea forței de muncă. De remarcat însă că 40,5% dintre repondenți ar apela la rude sau prieteni/cunoștințe în vederea plecării ceea ce indică faptul că traseele informale de migrare dețin în continuare o pondere importantă, reflectată de imaginea pe care acestea o au în rândul tinerilor.

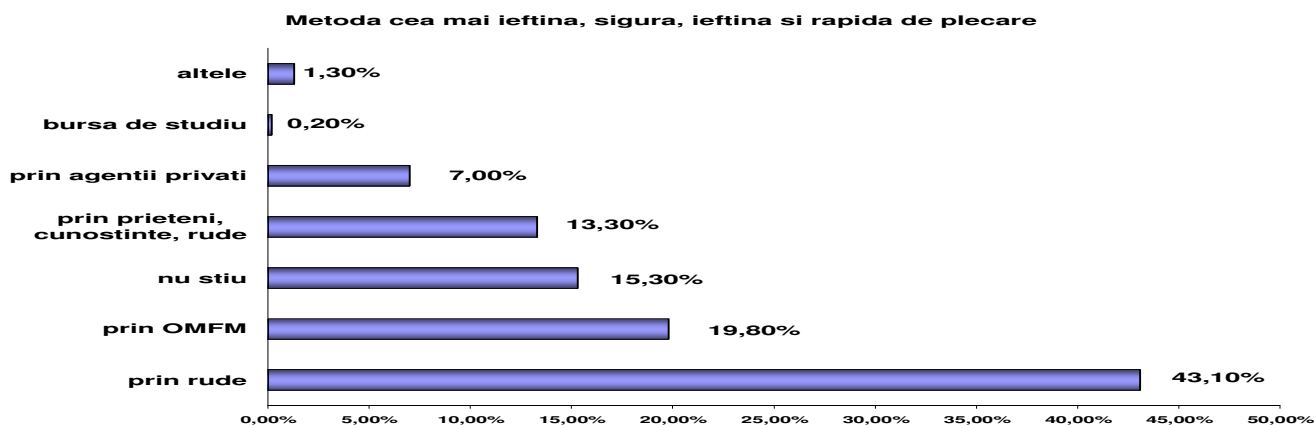

Fig. 7 (2006)

Față de anul anterior se poate constata o scădere cu 10 puncte procentuale a celor care consideră metoda cea mai sigură de plecare ca fiind prin intermediul rudelor și o creștere cu 13 puncte procentuale a celor care ar apela la OMFM (Oficiul pentru Migrarea Forței de Muncă), ceea ce implică o creștere a importanței instituțiilor în mediera acestui fenomen social. Se poate constata și o scădere a încrederii în agenții privați de plasare a forței de muncă în străinătate. Numărul celor care nu știu sau nu răspund cunoaște o ușoară scădere (de doar 2 puncte procentuale) în acest an.

Persoanele plecate in strainatate pe care le cunoasteti credeti ca acolo muncesc:

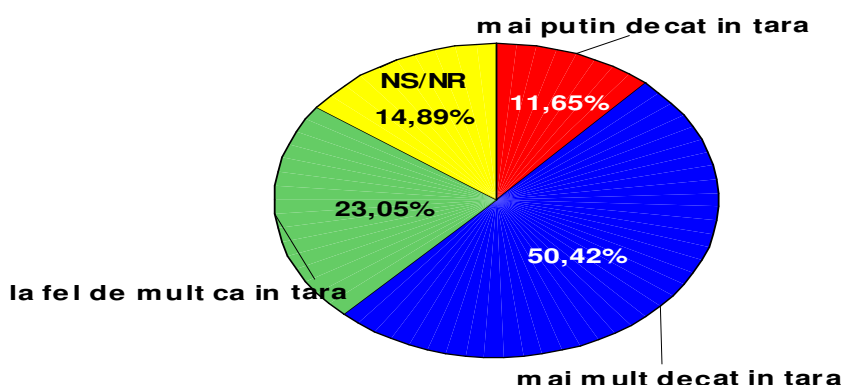

Fig. 8

Este evidentă aprecierea faptului că în străinătate românii sunt nevoiți să muncească mai mult decât în țară pentru a câștiga (50,42% dintre repondenți indicând acest aspect) ceea ce poate conduce și la ideea unei legături ce o pot face tinerii între muncă și câștig; în acest sens putem considera că experiența muncii în străinătate poate constitui o bună educație în privința muncii.

In opinia dvs. romanii care muncesc in strainatate au devenit:

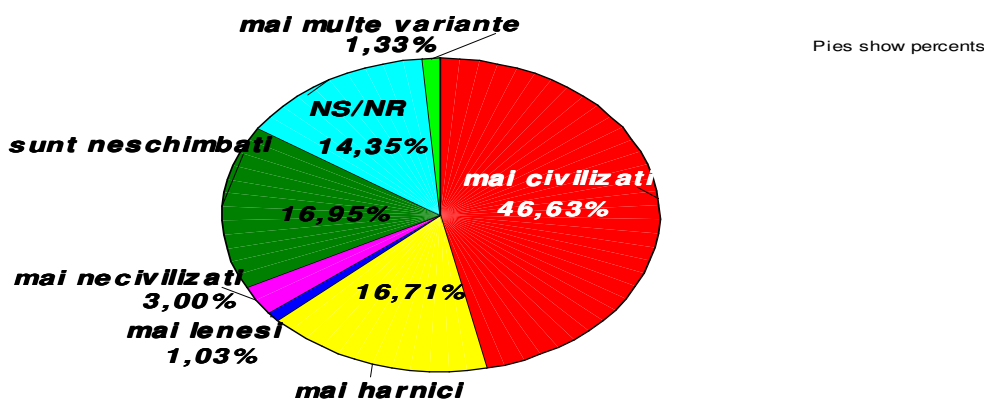

Fig. 9

Se poate constata că 63,34% dintre repondenți consideră că românii care muncesc în străinătate s-au schimbat în bine, fiind mai civilizați sau mai harnici. Reține atenția procentul de 46,63% al celor care consideră astfel că munca în străinătate constituie un element civilizator, fapt care este în acord cu ipotezele noastre. Doar 4,03% dintre repondenți apreciază în mod negativ românii care au migrat pentru muncă. Procentul poate să fie

legat de experiențele personale negative; în același timp credem că el este în concordanță și cu procentul românilor plecați la muncă în străinătate și care au probleme de integrare socială în mediile în care au ajuns, probleme datorate comportamentelor antisociale.

Persoanele plecate în străinătate pe care le cunoașteți credeți că acolo muncesc vs. În opinia dvs. românii care muncesc în străinătate au devenit:		În opinia dvs. românii care muncesc în străinătate au devenit:							Total
		mai civilizați	mai harnici	mai lenesi	mai necivilizați	sunt neschimbați	NS/NR	mai multe variante	
Persoanele plecate în străinătate pe care le cunoașteți credeți că acolo muncesc	mai puțin decât în țară	6,7%	0,9%	0,1%	0,2%	2,5%	1,0%	0,1%	11,6%
	mai mult decât în țară	23,0%	11,6%	0,3%	1,7%	6,9%	6,1%	0,6%	50,4%
	la fel de mult ca în țară	11,4%	2,9%	0,3%	0,6%	4,3%	3,0%	0,4%	23,0%
	NS/NR	5,4%	1,2%	0,3%	0,4%	3,2%	4,2%	0,1%	14,9%
Total		46,6%	16,7%	1,0%	3,0%	17,0%	14,3%	1,3%	100,0%

Tab. 3

Analiza încrucișată ne arată o legătură directă stabilită între volumul de muncă și calitatea celor care o prestează, repondenții care au indicat ca românii muncesc mai mult în străinătate considerând că aceștia sunt mai civilizați în același timp; ceea ce ar indica o legătură directă între muncă și nivelul de civilizație pentru 50% dintre repondenți (fapt deosebit de încurajator în ceea ce privește schimbarea de mentalitate legată de importanța muncii care este de dorit).

Cat de satisfacute sunt cunostintele dvs. plecate la munca in alta tara fata de locul de munca?

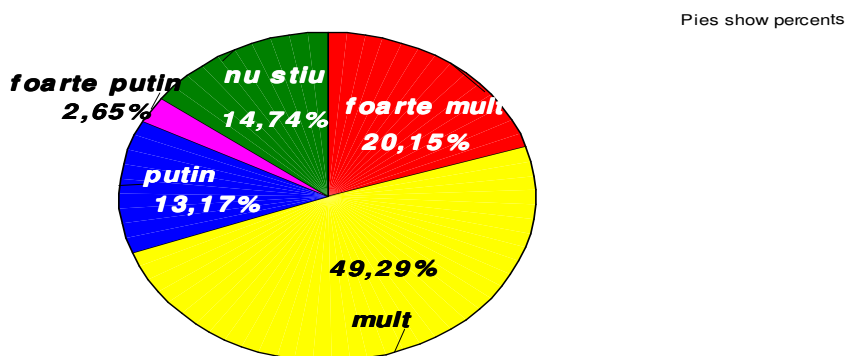

Fig. 10

Cca. 70% dintre repondenți consideră că românii plecați la muncă în străinătate sunt satisfăcuți de locul de muncă pe care îl au.

Cunostintele dvs. care sunt in strainatate vs. Cat de satisfacute sunt cunostintele dvs. plecate la munca in alta tara fata de locul de munca?	Cat de satisfacute sunt cunostintele dvs. plecate la munca in alta tara fata de locul de munca?					Total
	foarte mult	mult	putin	foarte putin	nu stiu	
Cunostintele dvs. care sunt in strainatate: lucreaza cu contract	13,9%	29,8%	6,1%	1,3%	8,5%	59,7%
lucreaza permanent, dar fara contract	3,6%	11,6%	3,6%	0,7%	2,4%	21,9%
lucreaza intermitent, cand gasesc de lucru	1,7%	4,7%	2,3%	0,3%	1,6%	10,6%
studiaza	0,1%	1,0%	0,3%		0,7%	2,2%
nu lucreaza	0,4%	0,5%	0,4%	0,2%	1,1%	2,6%
sunt casnice	0,2%	0,5%	0,1%		0,2%	1,2%
NS/NR		0,2%			0,2%	0,4%
mai multe variante din cele mentionate	0,2%	0,9%	0,2%		0,1%	1,4%
Total	20,1%	49,3%	13,2%	2,7%	14,7%	100,0%

Tab. 4

Având în vedere distribuția în clopot a gradului de satisfacție (vârful fiind situat în zona „mult”) se pot constata diferențe în ceea ce privește gradul de satisfacție între cei care lucrează cu contract (curba fiind deplasată discret către stânga), aceștia fiind cei mai mulțumiți, cei care lucrează permanent dar fără contract (curba este centrată), aceștia fiind situați la mijloc în ceea ce privește gradul de satisfacție, și cei care lucrează intermitent (curba este deplasată la dreapta) aceștia fiind cei mai nemulțumiți. Toate acestea indică faptul că tinerii conștientizează avantajele ce decurg din faptul de a lucra în străinătate legal, cu contract de muncă.

Cunoasteti situatii in care copii sunt afectati de lipsa parintilor plecati la munca in strainatate?

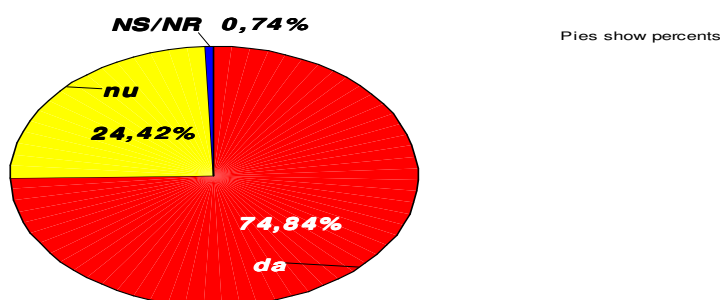

Fig. 11

Se poate constata faptul că 75% dintre repondenți cunosc situații în care copiii sunt afectați de plecarea părinților la muncă în străinătate. În mod evident „afectati” are aici sugerează faptul ca acesti copii au anumite suferinte (explicabile, de altfel) prilejuite ne plecarea unuia sau ambilor părinți la muncă în străinătate.

Cunoasteti situatii in care copii sunt afectati de lipsa parintilor plecati la munca in strainatate vs. Sexul:	Sexul:		Total
	feminin	masculin	
da	47,8%	27,0%	74,8%
nu	10,3%	14,2%	24,4%
NS/NR	0,2%	0,5%	0,7%
Total	58,3%	41,7%	100,0%

Tab. 5

În timp ce 81,9% dintre repondenții de sex feminin au indicat că cunosc cazuri de copii cu părinții plecați doar 64,7% dintre repondenții de sex masculin au indicat același lucru, fapt care indică atenția mai mare a fetelor la

astfel de aspecte, ceea ce le face, credem, martori mai credibili în privința copiilor cu părinții plecați la muncă în străinătate.

Care dintre persoanele pe care le cunoașteți lucrează în străinătate? Vs. Cunoașteți situații în care copii sunt afectați de lipsa părinților plecați la muncă în străinătate?		Cunoașteți situații în care copii sunt afectați de lipsa părinților plecați la muncă în străinătate?			Total
		da	nu	NS/NR	
Care dintre persoanele pe care le cunoașteți lucrează în străinătate?	unul din părinți	8,4%	2,8%		11,2%
	ambii părinți	2,7%	0,9%		3,6%
	o rudă	35,9%	10,2%	0,1%	46,3%
	un prieten	14,7%	4,8%	0,1%	19,7%
	un vecin	4,3%	1,5%		5,9%
	alte persoane	6,7%	3,0%	0,2%	10,0%
	mai multe variante	2,2%	1,1%		3,3%
Total		74,8%	24,4%	0,7%	100,0%

Tab. 6

Analiza încrucișată evidențiază faptul că 2,8% din totalul de 11,2% al celor care au un părinte plecat, și 0,9% din totalul de 3,6% al celor care au ambii părinți plecați nu consideră că sunt afectați de plecarea părinților. De fapt, trebuie reținut atât procentul (semnificativ) al celor care recunosc ca au probleme datorate plecării unuia sau ambilor părinți la muncă în străinătate cât și procentul (care semnifică și el, dar în altă direcție) al celor care consideră că nu au probleme deși nu au unul sau ambii părinți lângă ei. Evident, nu am luat aici în considerare cazul familiilor monoparentale care poate să influențeze apariția acestor diferențe.

Repondenții care au părinți plecați la muncă în străinătate și care au declarat că nu sunt afectați de plecarea părinților (procentele sunt din totalul celor care au declarat că nu sunt afectați). În stânga este media generală obținută

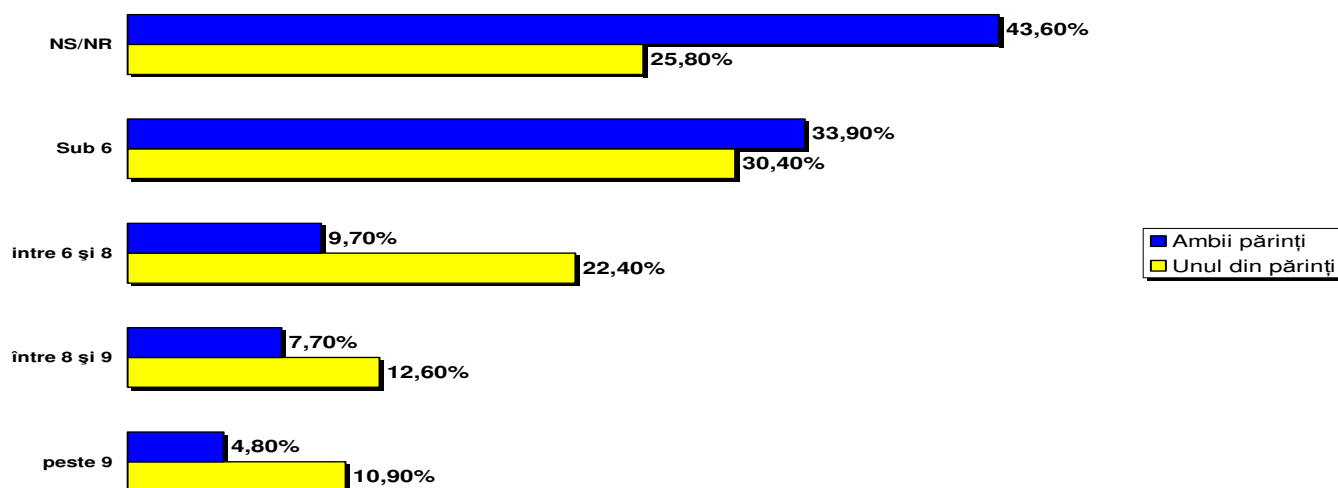

Fig. 12

Se constată o diferență semnificativă în ceea ce privește rezultatele școlare (indicate de respondenți) între tinerii care au un părinte plecat la muncă în străinătate și cei care au ambii părinți plecați (reamintim că este vorba de cazul respondenților care consideră că nu sunt afectați de plecarea părinților).

Considerati ca, ramasi fara indrumarea parintilor care au plecat la munca in strainatate, copiii au de suferit:

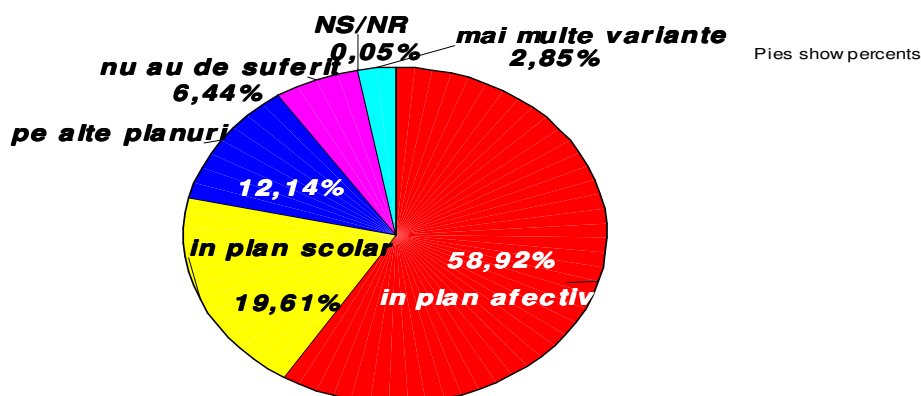

Fig. 13

Procentul celor care consideră că suferă în plan afectiv copiii care au părinții plecați la muncă în străinătate se apropie de 60%. Nu putem spune dacă este vorba de suferințe constatate sau doar de opinia respondenților a căror întemeiere nu o putem identifica (poate fi întemeiată pe bunul simț, pe empatie etc.). Insa, dacă avem în vedere faptul că cea mai mare parte a celor care consideră că acești copii sunt afectați au indicat în același timp și faptul că ei cunosc astfel de copii (vezi tabelul de mai jos) putem să punem temei pe opiniile lor.

Cunoasteti situatii in care copii sunt afectati de lipsa parintilor plecati la munca in strainatate? Vs. Considerati ca, ramasi fara indrumarea parintilor care au plecat la munca in strainatate, copiii au de suferit:		Considerati ca, ramasi fara indrumarea parintilor care au plecat la munca in strainatate, copiii au de suferit:						Total
		in plan afectiv	in plan scolar	pe alte planuri	nu au de suferit	NS/NR	mai multe variante	
Cunoasteti situatii in care copii sunt afectati de lipsa parintilor plecati la munca in strainatate?	da	47,9%	14,0%	8,8%	2,0%		2,2%	74,8%
	nu	10,8%	5,6%	3,1%	4,3%		0,6%	24,4%
	NS/NR	0,2%	0,1%	0,1%	0,1%			0,7%
Total		58,9%	19,6%	12,1%	6,4%		2,9%	100%

Tab. 7

II. TENDINȚA DE MIGRARE

Dupa absolvirea liceului/scolii profesionale intentionati (2007)

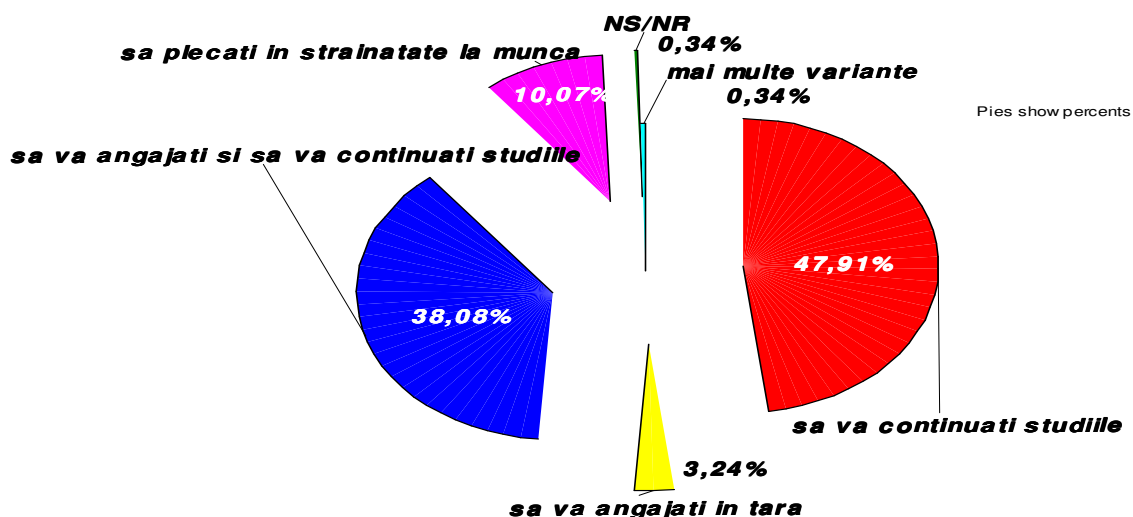

Fig. 14

Se poate constata că 86% dintre absolvenți intenționează să-și continue studiile fie angajându-se și studiind în același timp, fie numai studiind. 10% dintre absolvenți intenționează să plece la muncă în străinătate imediat după absolvirea studiilor.

Care dintre persoanele pe care le cunoasteti lucreaza in strainatate? vs. Dupa absolvirea liceului/scolii profesionale intentionati:		Dupa absolvirea liceului/scolii profesionale intentionati:						Total
		sa va continuati studiile	sa va angajati in tara	sa va angajati si sa va continuati studiile	sa plecati in strainatate la munca	NS/NR	mai multe variante	
Care dintre persoanele pe care le cunoasteti lucreaza in strainatate?	unul din parinti	5,2%	0,3%	3,8%	1,9%			11,2%
	ambii parinti	2,0%	0,1%	1,1%	0,4%			3,6%
	o ruda	21,7%	1,7%	18,2%	4,4%	0,1%	0,1%	46,3%
	un prieten	9,4%	0,6%	7,5%	2,0%	0,1%		19,7%
	un vecin	3,2%	0,3%	1,9%	0,4%		0,0%	5,9%
	alte persoane	5,0%	0,1%	4,3%	0,5%			10,0%
	mai multe variante	1,3%	0,1%	1,3%	0,4%		0,1%	3,3%
Total		47,9%	3,2%	38,1%	10,1%	0,3%	0,3%	100,0%

Tab. 8

De remarcat că dintre tinerii care au parinti plecati la munca in strainatate doar cca. 17% doresc sa plece la muncă în străinătate imediat după absolvire, cea mai mare parte dorind să-și continue studiile.

Ce intenționați după absolvirea liceului

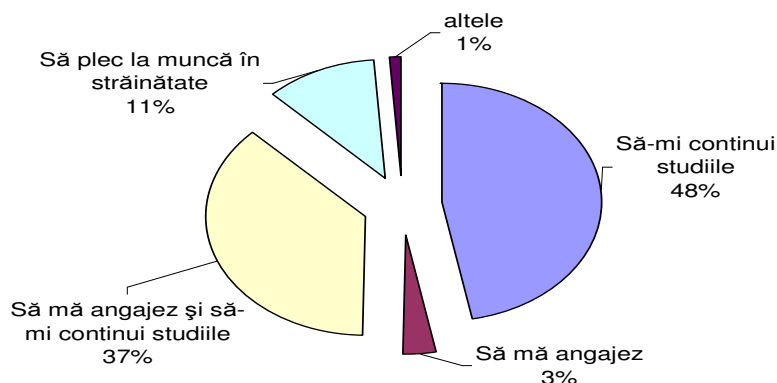

Fig. 15 (2006)

Analiza comparativă a celor două perioade de referință, anul 2006 față de anul 2007 indică, cu diferențe de maxim un punct procentual, aceeași situație, fapt care arată o menținere a tendințelor inițiale.

Sexul: vs.Dupa absolvirea liceului/scolii profesionale intentionati:		Dupa absolvirea liceului/scolii profesionale intentionati:					Total	
		sa va continuati studiile	sa va angajati in tara	sa va angajati si sa va continuati studiile	sa plecati in strainatate la munca	NS/NR		mai multe variante
Sexul:	feminin	30,0%	1,3%	23,5%	3,1%	0,1%	0,2%	58,3%
	masculin	17,9%	2,0%	14,5%	7,0%	0,2%	0,1%	41,7%
Total		47,9%	3,2%	38,1%	10,1%	0,3%	0,3%	100,0%

Tab. 9

Analiza intenției după absolvire defalcată pe criterii sexuale indică semnificative diferențe între băieți și fete. Astfel, fetele intenționează într-un procent mult mai mare decât băieții să își continue studiile și „să se angajeze și să continue studiile”, în timp ce băieții se arată mai interesați decât fetele în a se angaja în țară și a pleca în străinătate la muncă.

Dacă ati pleca din tara ati face-o pentru o perioada de (2007):

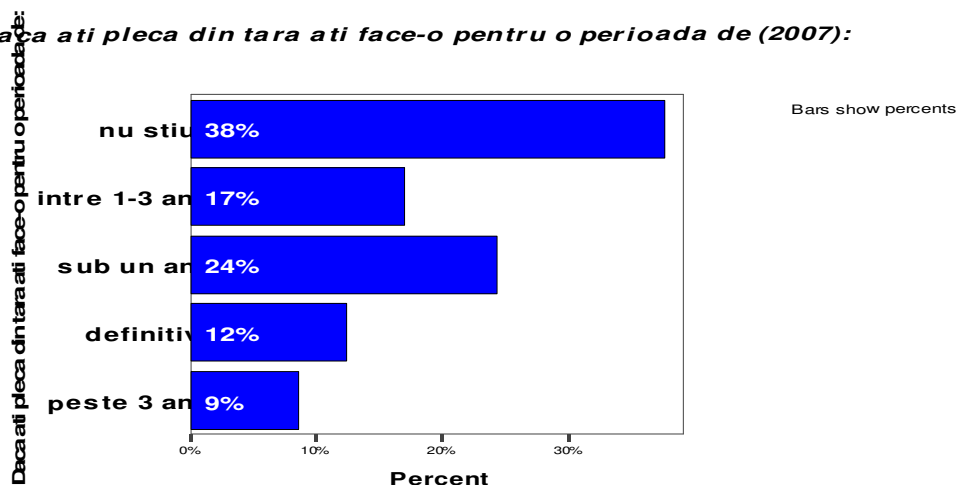

Fig. 16

Considerăm îngrijorător procentul tinerilor care ar dori să plece definitiv din țară, respectiv 12%, deoarece este vorba de o categorie ce pare să-și fi pierdut încrederea în posibilitățile de împlinire personală existente în țară. Trebuie să observăm că acest procent este în creștere cu un punct procentual față de anul anterior (vezi graficul de mai jos).

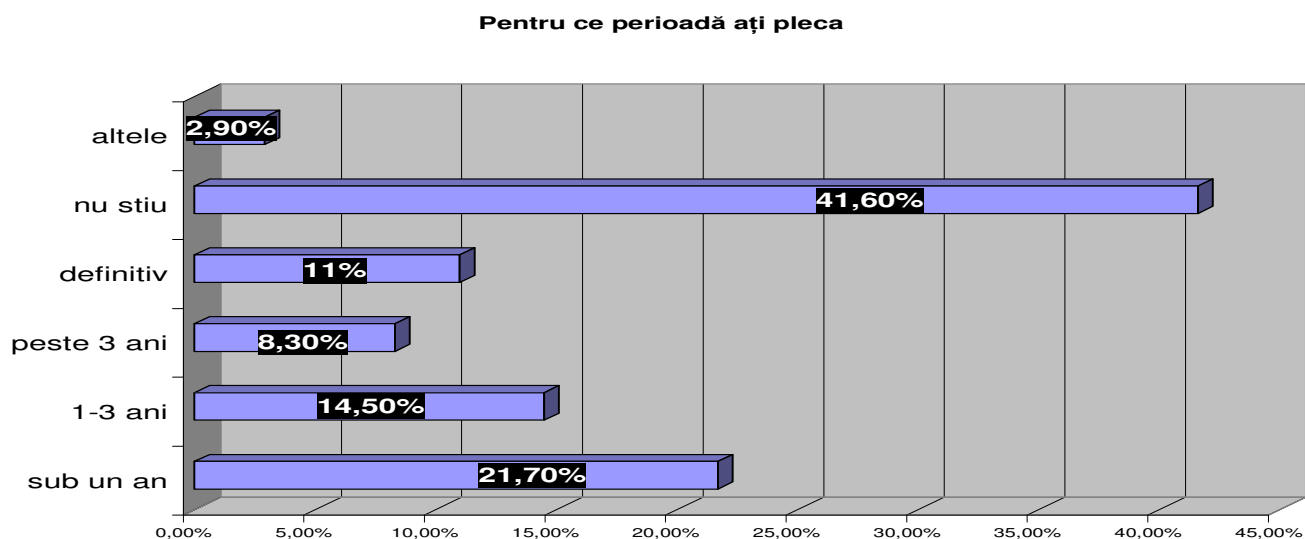

Fig. 17 (2006)

Diferențele între cele două perioade avute în vedere, respectiv anii 2006 și 2007, după cum se poate constata, nu sunt semnificative. Acest fapt ne îndreptățește să vorbim, în unele cazuri, de tendințe pentru anumite aspecte. Diferența de aproape 4 puncte procentuale în plus la nehotărâții anului 2007 față de anul 2006 indică o mai mare orientare în explorarea variantei plecării. Putem vorbi și de o discretă creștere a procentului celor care ar pleca sub un an, situație în care sunt avute în vedere plecările în excursii, la muncă pe timpul vacanței sau la specializare.

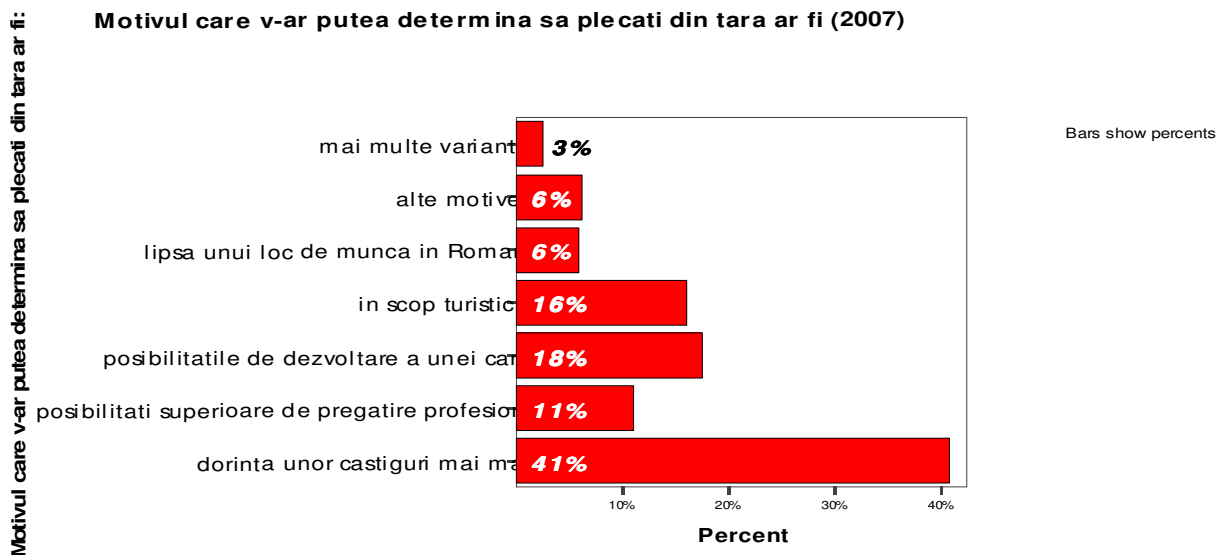

Fig. 18

Motivul dominant invocat este „dorința unor câștiguri” mai mari care a fost indicat de 41% dintre respondenți (se remarcă o ușoară scădere față de 2006, scădere care se situează însă în limitele marjei de eroare). „Posibilitățile de dezvoltare a unei carierei” se situează pe al doilea loc, nici acest motiv neînregistrând modificări semnificative față de anul anterior (doar 1,6 puncte procentuale). Turismul ocupă locul al treilea

între motivele invocate, fiind indicat de 16% dintre repondenți. Motivul negativ care ar determina plecarea îl constituie lipsa unui loc de muncă în România. De remarcat însă faptul că față de anul 2006 „lipsa unui loc de muncă în România” ca motiv pentru a pleca în străinătate a scăzut aproape la jumătate (de la 11,6% în 2006 la 6% în 2007) ceea ce arată faptul că tinerii nu mai percep lipsa unui loc de muncă în România ca o problemă importantă, cel mai probabil datorită creșterii numărului locurilor de muncă disponibile (ipoteză pe care înclinăm să o susținem având în vedere teoriile privind existența unui deficit de forță de muncă datorat migrației).

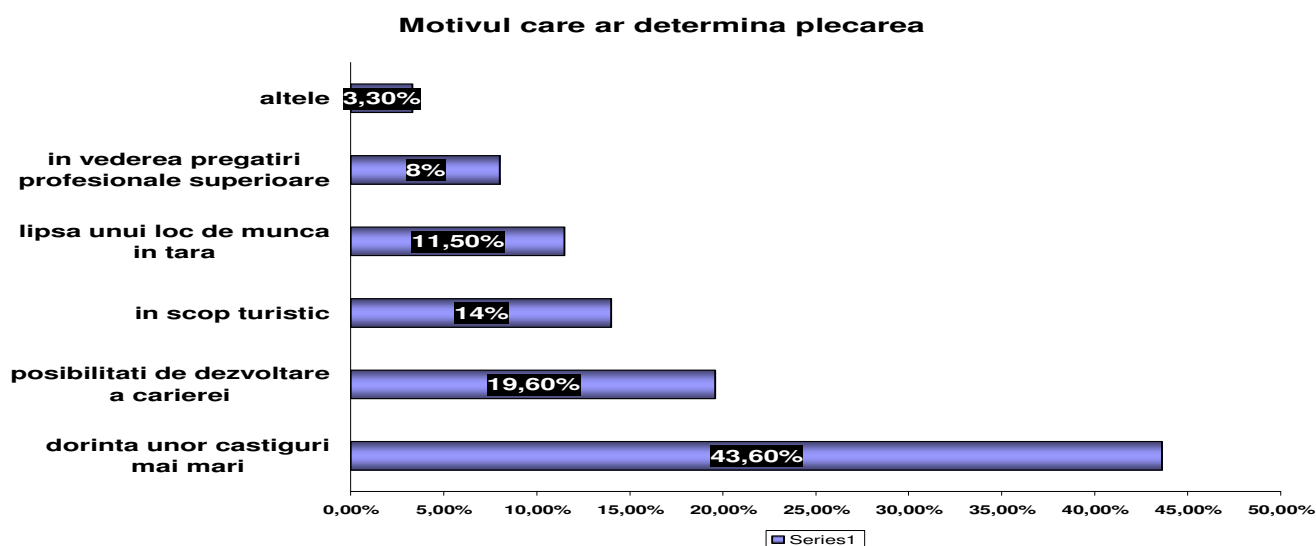

Fig. 19 (2006)

Ce mai mare creștere față de 2006 o înregistrează „pregătirea profesională superioară”, diferența fiind de trei puncte procentuale în plus; aceasta poate semnifica o discretă orientare a tinerilor spre universitățile din Occident, fapt pe care-l considerăm îmbucurător.

Motivul care v-ar putea determina sa plecati din tara ar fi: vs. Dupa absolvirea liceului/scolii profesionale intentionati:		Dupa absolvirea liceului/scolii profesionale intentionati:						Total
		sa va continuati studiile	sa va angajati in tara	sa va angajati si sa va continuati studiile	sa plecati in strainatate la munca	NS/NR	mai multe variante	
Motivul care v-ar putea determina sa plecati din tara ar fi:	dorinta unor castiguri mai mari	15,5%	1,9%	16,1%	7,0%		0,2%	40,7%
	posibilitati superioare de pregatire profesionala	7,1%	0,2%	3,4%	0,2%			11,0%
	posibilitatile de dezvoltare a unei cariere	9,7%	0,1%	6,9%	0,8%			17,6%
	in scop turistic	9,5%	0,3%	5,9%	0,1%	0,1%		16,0%
	lipsa unui loc de munca in Romania	2,8%	,2%	2,3%	0,5%	0,1%		5,9%
	alte motive	2,5%	0,3%	2,4%	1,0%			6,2%
	mai multe variante	0,9%	0,1%	1,1%	0,3%		0,1%	2,5%
Total		47,9%	3,2%	38,1%	10,1%	0,3%	0,3%	100,0%

Tab. 10

În mod evident plecarea în străinătate imediat după absolvirea liceului este motivată în marea majoritate a cazurilor de dorința unor câștiguri mai mari. Dorința de câștiguri mai mari întrunește (chiar dacă ea este raportată în acest caz la o eventuală plecare în străinătate) cele mai multe opțiuni și din rândul celor care intenționează ca după absolvire să urmeze o facultate.

Motivul care v-ar putea determina sa plecati din tara ar fi: vs. Sexul:		Sexul:		Total
		feminin	masculin	
Motivul care v-ar putea determina sa plecati din tara ar fi:	dorinta unor castiguri mai mari	19,5%	21,3%	40,7%
	posibilitati superioare de pregatire profesionala	7,5%	3,5%	11,0%
	posibilitatile de dezvoltare a unei cariere	11,7%	5,9%	17,6%
	in scop turistic	10,5%	5,5%	16,0%
	lipsa unui loc de munca in Romania	3,8%	2,2%	5,9%
	alte motive	3,8%	2,4%	6,2%
	mai multe variante	1,5%	1,0%	2,5%
Total		58,3%	41,7%	100,0%

Tab. 11

În timp ce 51% dintre repondenții de gen masculin ar pleca din țară motivați de dorința unor câștiguri mai mari, doar 33,4% dintre repondenții de gen feminin consideră că acest motiv ar putea sta la baza plecării lor, 20% indicând că ar pleca din dorința de dezvoltare a unei cariere profesionale (în timp ce doar 13% dintre repondenții de gen masculin au indicat acest motiv. Diferențe sunt și în ceea ce privește deplasările în scop turistic, 18% dintre repondenții de gen feminin indicându-le ca motive plauzibile de plecare, în timp ce doar 13% dintre repondenții de gen masculin au indicat acest motiv.

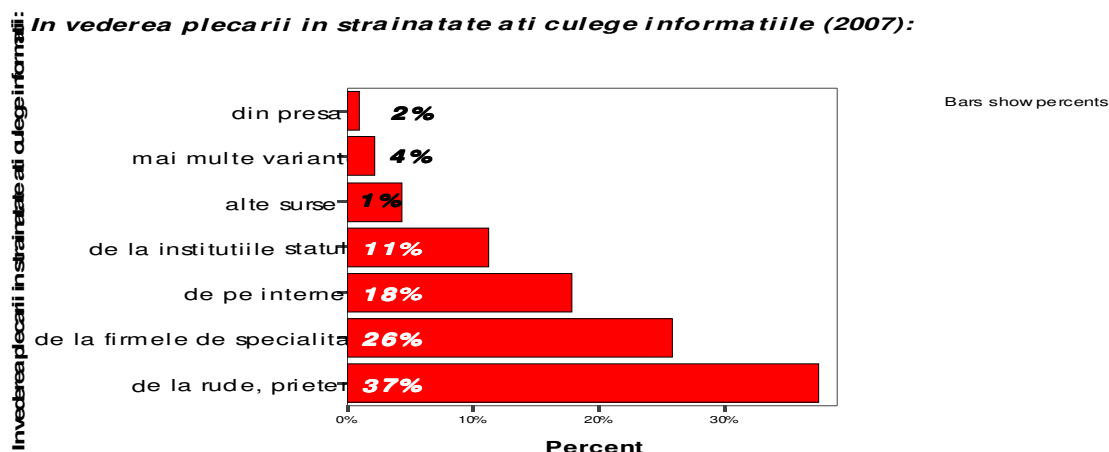

Fig. 20

În ceea ce privește sursele de informare în vederea unei eventuale plecări preferințele repondenților se îndreaptă într-un procent semnificativ către rude și prieteni, ceea ce indică o menținere a importanței traseelor de migrare constituite pe acest cadru. Urmează firmele de specialitate, care ocupă un procent semnificativ (26%), internetul (18%) și instituțiile statului (11%).

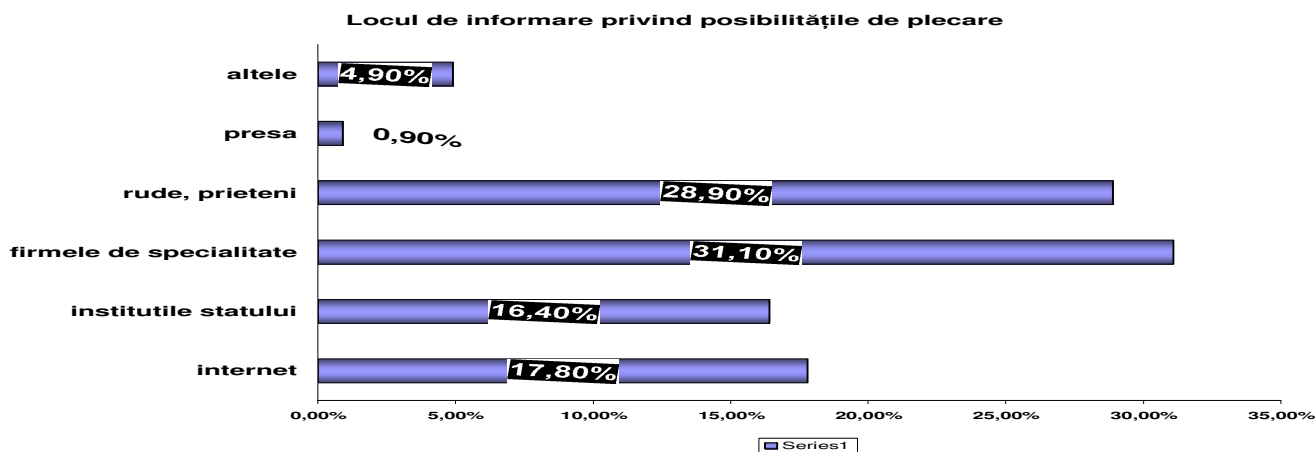

Fig. 21 (2006)

Analiza comparativă a celor doi ani ne arată o creștere semnificativă (de 8,1 puncte procentuale) a preferințelor pentru rude și prieteni ca surse de informații în vederea migrării pentru muncă în dauna firmelor de specialitate (5,1 puncte procentuale mai puțin în 2007) și a instituțiilor statului (5,4 puncte procentuale mai puțin în 2007); internetul rămâne stabil (18%), iar presa cunoaștere o creștere de 1,1 puncte procentuale.

Dupa absolvirea liceului/scolii profesionale intentionati: vs. In vederea plecarii in strainatate ati culege informatii:		In vederea plecarii in strainatate ati culege informatii:							Total
		de pe internet	de la institutiile statului	de la firmele de specialitate	de la rude, prieteni	din presa	alte surse	mai multe variante	
Dupa absolvirea liceului/scolii profesionale intentionati:	sa va continuati studiile	9,5%	7,0%	13,6%	14,4%	0,5%	2,0%	0,9%	47,9%
	sa va angajati in tara	0,5%	0,2%	0,6%	1,7%		0,1%	0,1%	3,2%
	sa va angajati si sa va continuati studiile	6,3%	3,7%	10,8%	14,4%	0,3%	1,6%	1,0%	38,1%
	sa plecati in strainatate la munca	1,4%	0,3%	0,8%	6,6%	0,1%	0,6%	0,1%	10,1%
	NS/NR		0,1%		0,1%				0,3%
	mai multe variante	0,1%			0,1%				0,3%
Total		17,9%	11,3%	25,9%	37,4%	1,0%	4,3%	2,2%	100,0%

Tab. 12

Analiza comparativă confirmă și ea ipoteza inițială privind predominanța traseelor de migrare constituite prin intermediul rudelor și prietenilor, 65% dintre cei care și-au manifestat dorința de a pleca la muncă în străinătate imediat după absolvire indicând că ar apela la rude și prieteni în ceea ce privește informațiile (remarcăm că nu am investigat elementele de concretizare a intenției de plecare, respectiv demersurile făcute în acest sens de către repondenți).

Daca in perioada urmatoare veti pleca in strainatate intentionati sa mergeti (2007) :

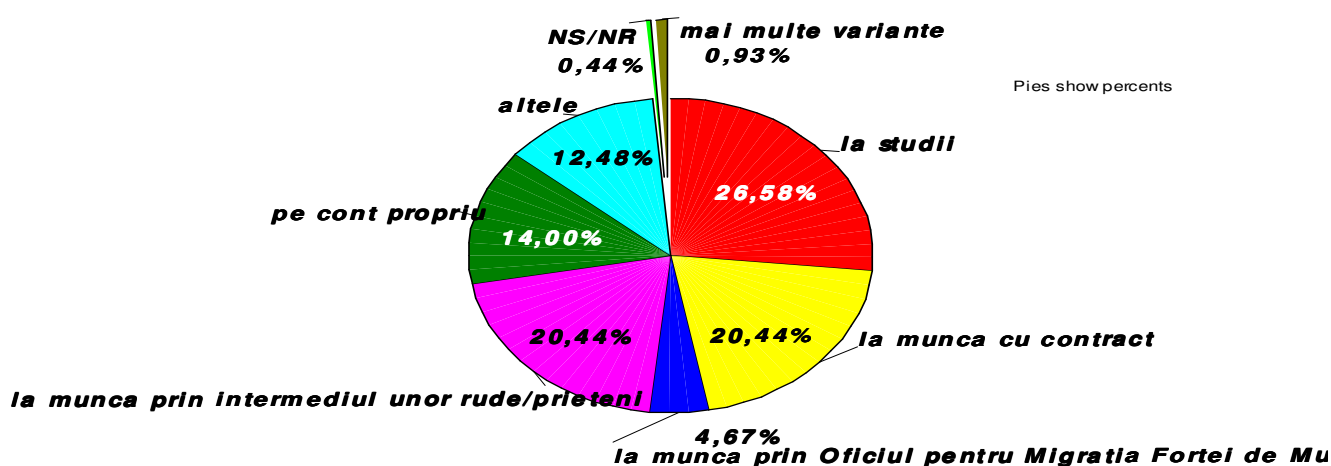

Fig. 22

Se remarcă faptul că 26,52% dintre repondenți ar pleca în străinătate la studii ceea ce constituie un bun indicator privind orientarea în carieră a tinerilor; 20,44% dintre repondenți ar pleca la muncă cu contract legal

de muncă (contract încheiat de regulă înainte de plecare) în timp ce 34,44% ar pleca fără a avea siguranța unui contract. Doar 14% dintre repondenți ar pleca „la risc”, neavând nimic asigurat la destinație.

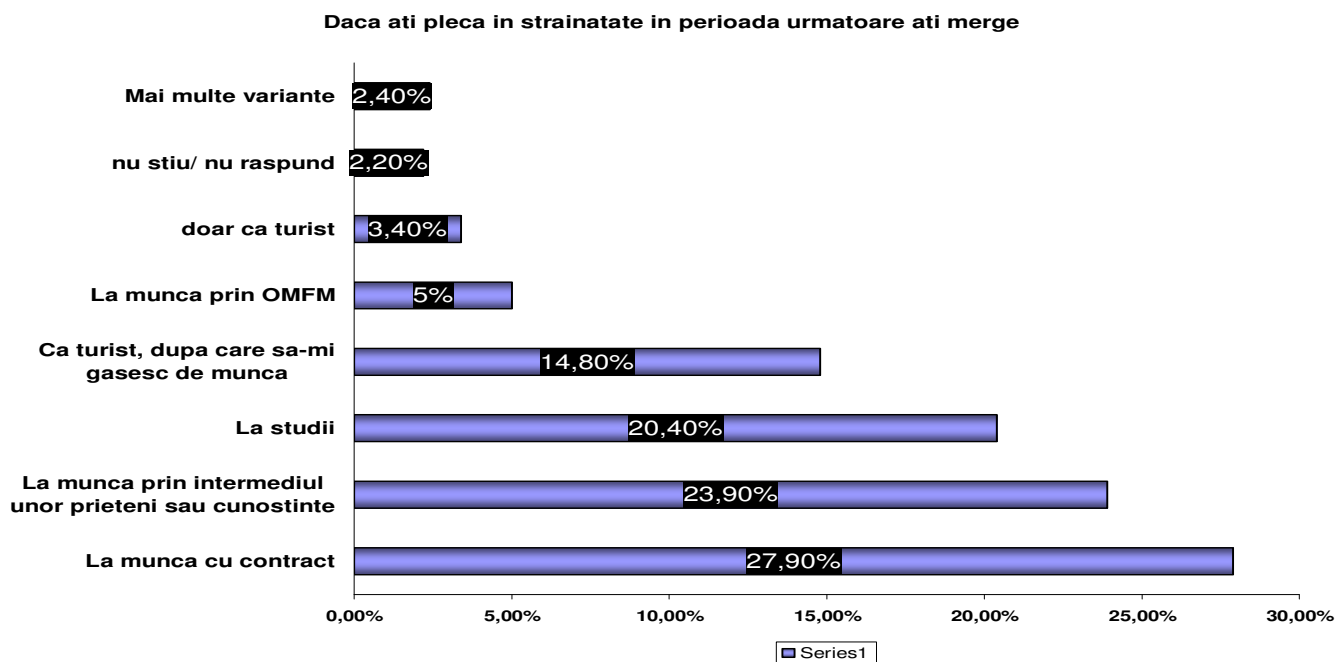

Fig. 23 (2006)

Față de 2006 se remarcă o scădere cu 7,4 puncte procentuale a celor care doresc să plece la muncă cu contract și cu 3,4 puncte procentuale a celor care ar apela la rude și prieteni în vederea plecării la muncă; o creștere cu 6,2 puncte procentuale a celor care ar pleca la studii în străinătate. Având în vedere că procentul celor care ar pleca pe cont propriu și a celor care ar pleca prin intermediul OMFM nu au înregistrat modificări semnificative, putem constata că dinamica schimbărilor este orientată în special spre creșterea procentului celor care ar pleca în străinătate pentru studii. Toate acestea indică o tendință de schimbare a modalității de abordare a plecării în străinătate, tinerii dorind să ocupe locuri de muncă ce necesită o înaltă calificare.

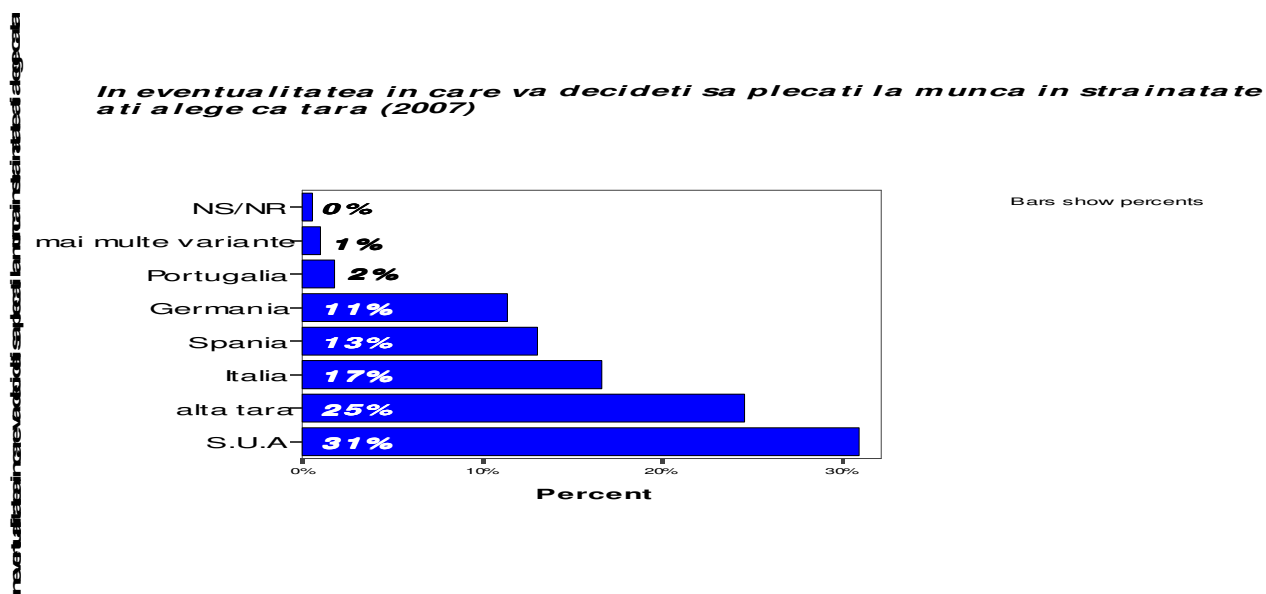

Fig. 24

După cum se poate observa, în topul preferințelor figurează SUA cu 31%; considerăm că această destinație este asociată fie cu dorința de a pleca la studii fie cu dorința de a migra pentru muncă, însă rămânând la

stadiul de ideal, fără a întreprinde demersuri în acest sens (reamintim că cercetarea noastră nu conține un indicator relevant pentru determinarea demersurilor concrete inițiate în vederea plecării).

Țara în care ați pleca (2006)

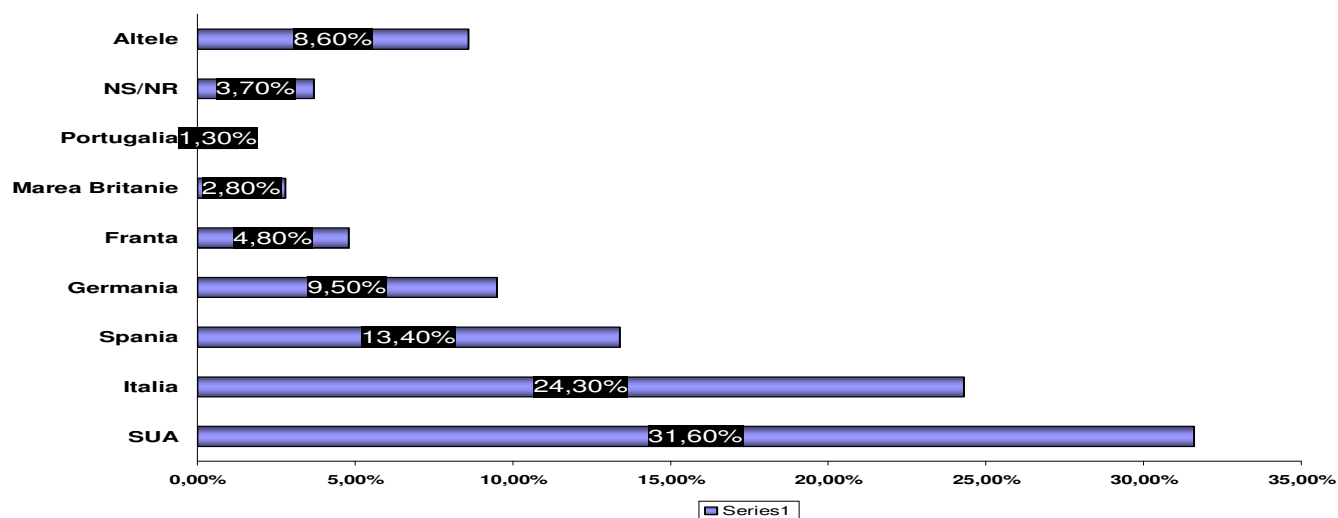

Fig. 25 (2006)

Dacă față de anul 2006 se poate observa menținerea la același nivel a preferințelor pentru SUA, în schimb se poate constata o scădere considerabilă (cu 7,3 puncte procentuale) a interesului tinerilor pentru Italia. Din această perspectivă ne putem întreba dacă este vorba de primele semne ale unui maxim a migrației către această țară or este vorba doar de o chestiune conjuncturală, datorată în primul rând eșantionului de respondenți avut în vedere. Interesul pentru Spania se menține la aceleași cote, în timp ce Germania înregistrează o ușoară creștere de cca. 1,5 puncte procentuale. La capitolul alte state se înregistrează o creștere de 8,8 puncte procentuale (dacă luăm în considerare Franța și Marea Britanie ca fiind la capitolul „altele” în 2007).

Dacă în perioada următoare veți pleca în străinătate intenționați să mergeți: vs. În eventualitatea în care va decideți să plecați la munca în străinătate ați alege ca țară:		În eventualitatea în care va decideți să plecați la munca în străinătate ați alege ca țară:								Total
		S.U.A	Spania	Germania	Italia	Portugalia	alta țară	NS/NR	mai multe variante	
Dacă în perioada următoare veți pleca în străinătate intenționați să mergeți	la studii	10,1%	2,0%	3,5%	1,6%	0,5%	8,6%	0,1%	0,1%	26,6%
	la munca cu contract	6,3%	2,9%	2,8%	3,4%	0,4%	4,3%		0,3%	20,4%
	la munca prin OMFM	1,7%	0,6%	0,5%	0,8%		0,8%	0,1%		4,7%
	la munca prin intermediul unor rude/prieteni	3,8%	4,3%	1,7%	6,7%	0,4%	3,3%		0,1%	20,4%
	pe cont propriu	5,0%	2,1%	1,2%	1,9%	0,3%	3,4%		0,1%	14,0%
	altele	3,8%	1,0%	1,5%	2,2%	0,1%	3,8%			12,5%
	NS/NR	0,1%					0,1%	0,1%		0,4%
	mai multe variante	0,2%	0,1%				0,2%		0,2%	0,9%
Total		31,0%	13,1%	11,4%	16,7%	1,8%	24,6%	,5%	1,0%	100%

Tab. 13

Este evident faptul că cca. 33% din totalul celor care ar alege SUA ca țară de destinație sunt orientați către studii în străinătate. Din cei care ar alege Italia doar 22,7% ar face acest lucru pentru studii sau altceva decât

muncă, restul de 77,3% fiind orientați către muncă. Pentru Spania situația este destul de asemănătoare cu Italia, respectiv 76,4% din cei care ar alege această țară ar merge acolo pentru muncă.

Dupa absolvirea liceului/scolii profesionale intentionati: vs. In eventualitatea in care va decideti sa plecati la munca in strainatate ati alege ca tara:		In eventualitatea in care va decideti sa plecati la munca in strainatate ati alege ca tara:								Total
		S.U.A	Spania	Germania	Italia	Portugalia	alta tara	NS/NR	mai multe variante	
Dupa absolvirea liceului/scolii profesionale intentionati:	sa va continuati studiile	17,2%	5,5%	5,7%	5,9%	0,6%	12,2%	0,1%	0,5%	47,9%
	sa va angajati in tara	1,0%	0,4%	0,6%	0,8%		0,3%			3,2%
	sa va angajati si sa va continuati studiile	11,1%	4,7%	4,4%	5,9%	1,0%	10,3%	0,3%	0,3%	38,1%
	sa plecati in strainatate la munca	1,5%	2,2%	0,6%	3,8%	0,1%	1,8%			10,1%
	NS/NR	0,1%	0,1%							0,3%
	mai multe variante		0,1%		0,1%					0,3%
Total		31,0%	13,1%	11,4%	16,7%	1,8%	24,6%	0,5%	1,0%	100%

Tab. 14

Dintre repondenții care ar dori să plece la muncă în străinătate imediat după absolvire 37,6% ar pleca în Italia iar 21,7 în Spania; aceasta înseamnă că cca. 50% dintre cei care vor să plece imediat au ales aceste țări pentru destinația lor. În același timp, din cei care și-ar dori să plece în SUA 91,2% ar vrea să-și continue mai întâi studiile; pentru Germania procentul celor aflați în aceeași situație este de 88,9%. Cifrele semnifică o orientare către ocuparea unor locuri de muncă înalt calificate în țările pe care și le-ar dori ca punct de destinație.

III. SITUAȚIA FAMILIALĂ ȘI ȘCOLARĂ

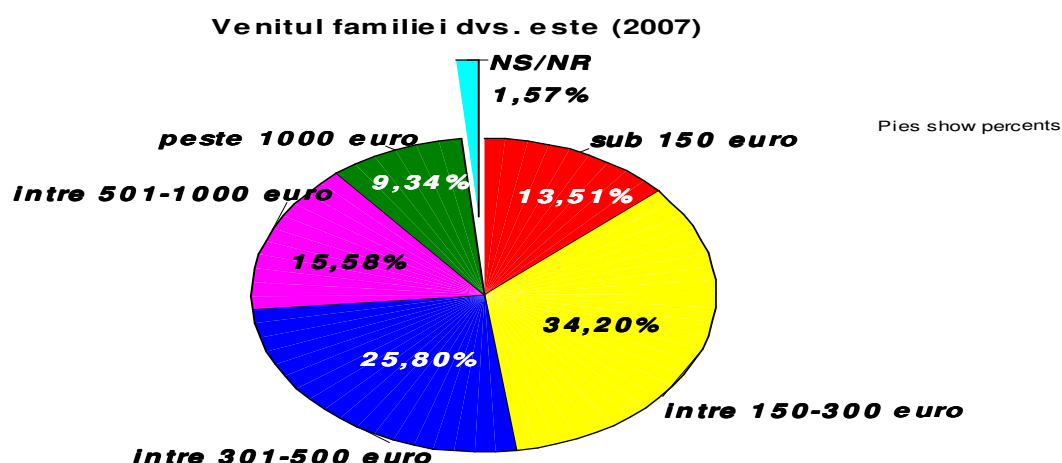

Fig. 26

Putem constata că 73,5% dintre repondenți au venitul familiei situat sub 500 de Euro. Având în vedere că este vorba de o întreagă familie care trebuie să trăiască din acest venit putem considera că marea majoritate a

repondenților se situează aproape de pragul de sărăcie (situație valabilă de altfel, credem, pentru majoritatea cetățenilor României).

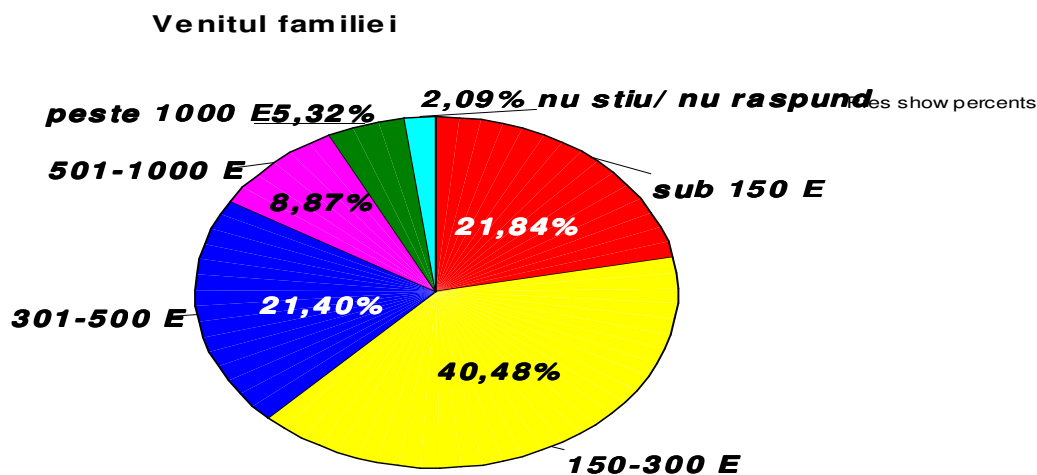

Fig. 27 (2006)

Analiză comparată a celor două perioade (2006 și 2007) ne indică o scădere cu 8,3 puncte procentuale a celor care au venitul familiei sub 150 de euro, o creștere cu 4 puncte procentuale a celor care au venitul familiei de peste 1000 de euro, o creștere cu 6,7 puncte procentuale a celor care au venitul familiei situat între 500 și 1000 de euro. Per ansamblu putem vorbi de o creștere a veniturilor familiilor eșantionului avut în vedere.

Nivelul venitului familiei dvs. îl apreciați ca fiind (2007):

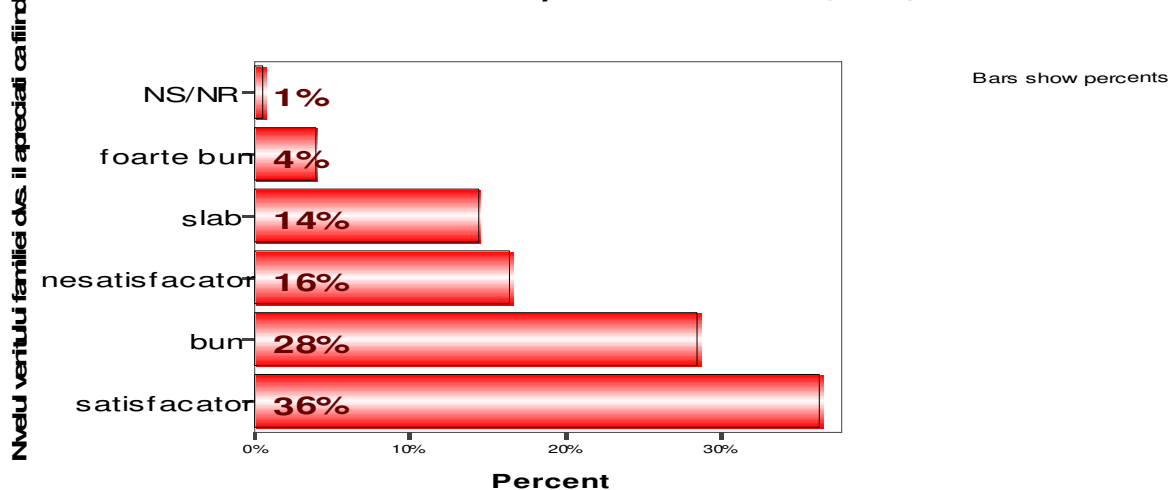

Fig. 28

32% dintre repondenți consideră că venitul familiei este foarte bun (4%) sau bun (28%), iar 36% îl consideră doar satisfăcător. Procentul nemulțumiților în ceea ce privește venitul familiei este de 30%.

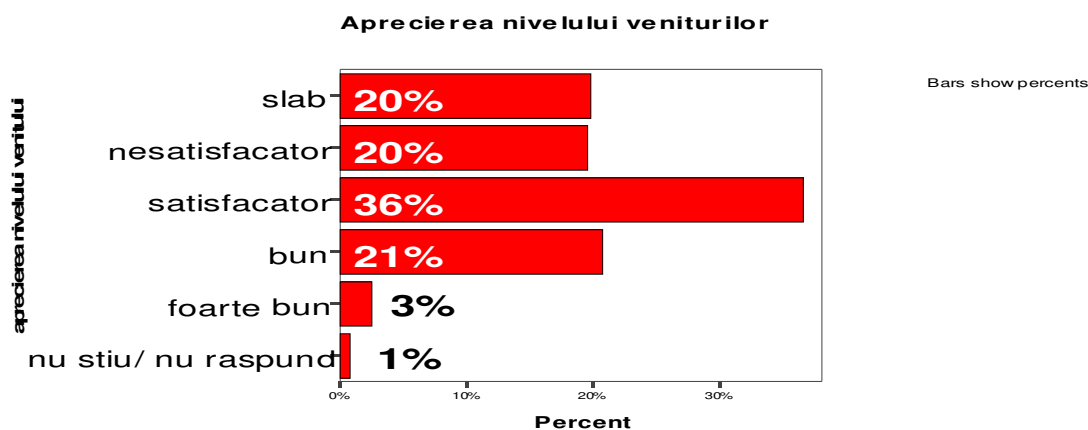

Fig. 29 (2006)

Analiza comparativă indică: creșterea cu 7 puncte procentuale a celor care consideră bun venitul familiei (daca avem în vedere creșterea veniturilor ca sumă putem considera ca explicabilă această evoluție a gradului de satisfacție față de venitul familiei), scăderea cu 6 puncte procentuale a celor care au acordat calificativul slab și tot cu 6 puncte procentuale scăderea celor care consideră nesatisfăcător nivelul veniturilor familiei.

Venitul familiei dvs. este vs. Nivelul venitului familiei dvs. îl apreciați ca fiind		Nivelul venitului familiei dvs. îl apreciați ca fiind						Total
		slab	nesatisfacator	satisfacator	bun	foarte bun	NS/NR	
Venitul familiei dvs. este	sub 150 euro	6,0%	3,1%	2,6%	1,3%	0,3%	0,2%	13,5%
	între 150-300 E	6,0%	7,9%	13,4%	6,5%	0,2%	0,1%	34,2%
	între 301-500 E	1,5%	3,6%	12,1%	7,9%	0,6%		25,8%
	între 501-1000 E	0,3%	1,4%	5,7%	7,3%	0,8%		15,6%
	peste 1000 euro	0,5%	0,3%	2,1%	4,6%	1,9%		9,3%
	NS/NR			0,4%	0,9%	0,0%	0,1%	1,6%
Total		14,4%	16,4%	36,3%	28,5%	3,9%	0,5%	100,0%

Tab. 15

Exceptând unele mici anomalii (ce se înscriu în marja de eroare a studiului) putem constata o firească dispunere la stânga calificativului „satisfăcător” a veniturilor până în 300 euro, pe centru a veniturilor situate între 300 și 500 euro și la dreapta a veniturilor situate peste 500 de euro; aceasta indică faptul că un venit de 500 de euro/familie este considerat de repondenți (în mod explicit sau implicit) ca fiind satisfăcător, deci acoperind la nivel minim nevoile curente de trai.

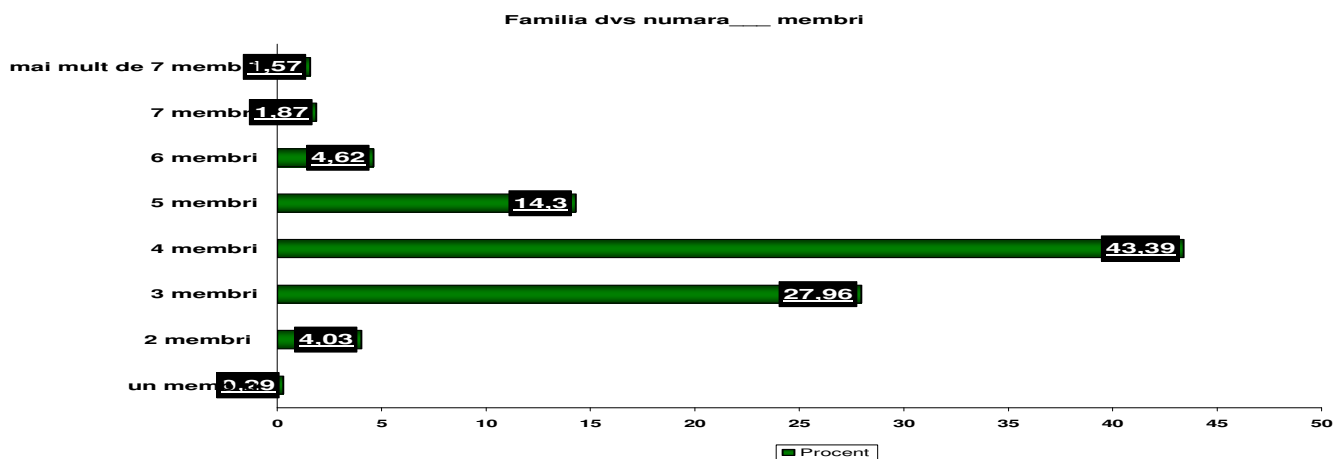

Fig. 30 (2007)

Constatăm că familiile cu 3, 4 respectiv 5 membri însumează 85,65%, fapt care dă seama de structura familiei; cu mențiunea că nu a fost introdusă nicio precizare privind înțelesul noțiunii de familie.

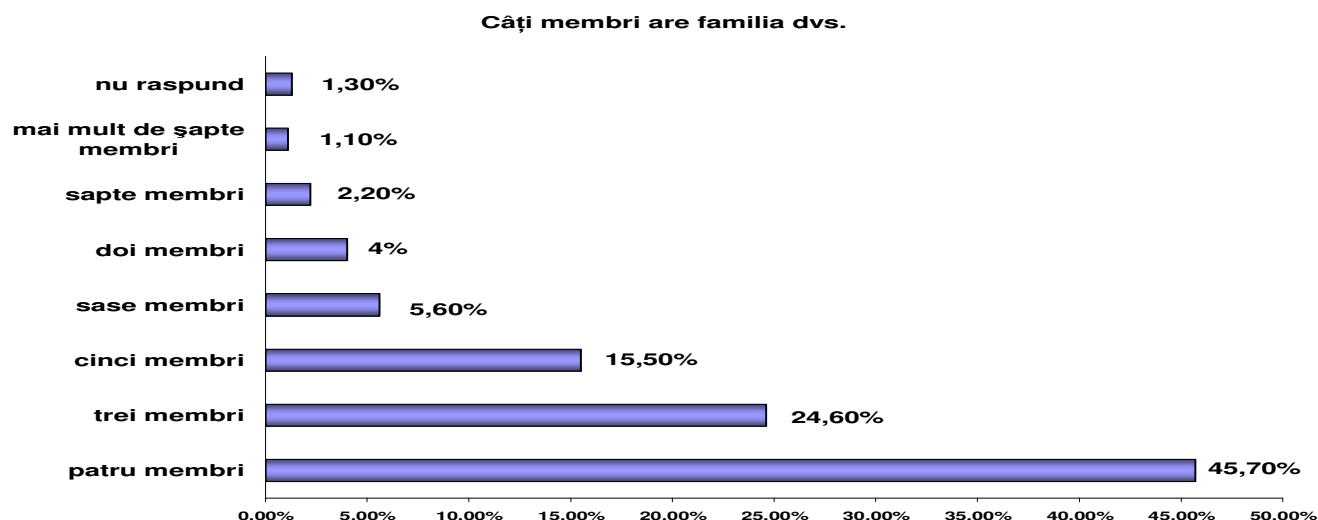

Fig. 31 (2006)

Se poate remarca coincidența dintre datele culese în 2006 și cele culese în 2007 în ceea ce privește numărul de membri de familie, diferențele situându-se în marja de eroare.

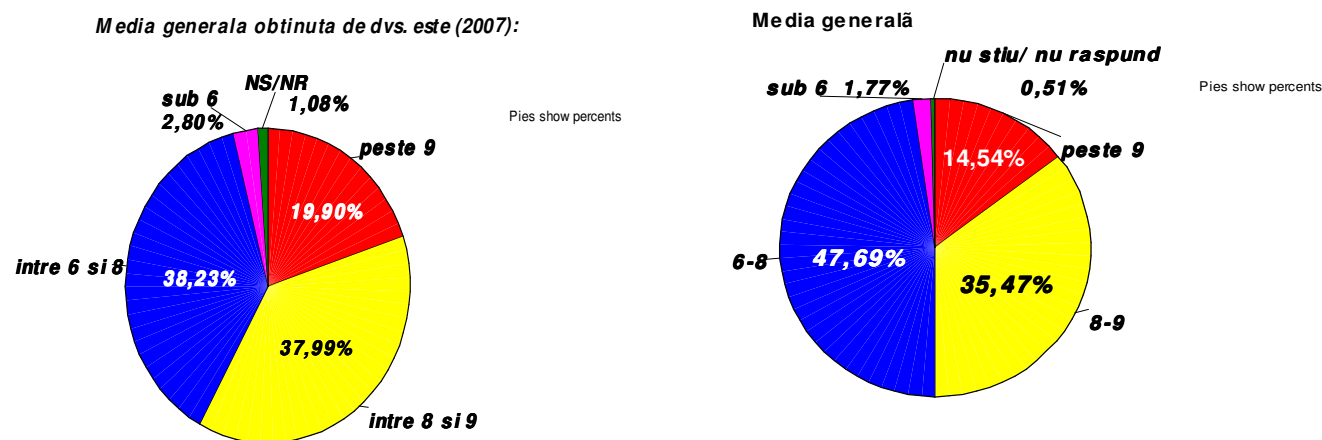

Fig. 32 (2007)

Fig. 33 (2006)

Față de anul anterior se observă o creștere cu 5,36 puncte procentuale a mediilor peste 9 și cu 2,5 puncte procentuale a mediilor între 8 și 9. Aceste creșteri au fost făcute îndeosebi pe seama mediilor situate între 6 și 8 (care au scăzut cu 9,5 puncte procentuale). Având în vedere aceste date putem lua în considerare o îmbunătățire a situației școlare³.

³ Cu precizarea că cercetarea nu a fost construită pentru evaluarea evoluțiilor școlare, structura chestionarului nepermițând astfel de aprecieri.

Venitul familiei dvs. este: vs. Media generala obtinuta de dvs. este		Media generala obtinuta de dvs. este:					Total
		peste 9	intre 8 si 9	intre 6 si 8	sub 6	NS/NR	
Venitul familiei dvs. este:	sub 150 euro	2,3%	5,0%	5,6%	0,5%	0,1%	13,5%
	intre 150-300 euro	6,5%	13,6%	12,9%	0,8%	0,3%	34,2%
	intre 301-500 euro	5,0%	9,8%	10,4%	0,5%	0,1%	25,8%
	intre 501-1000 euro	4,0%	6,0%	5,1%	0,4%	0,1%	15,6%
	peste 1000 euro	1,7%	3,2%	3,8%	0,4%	0,1%	9,3%
	NS/NR	0,3%	0,4%	0,5%	0,1%	0,2%	1,6%
Total		19,9%	38,0%	38,2%	2,8%	1,1%	100,0%

Tab. 16

Nivelul veniturilor vs. media generală

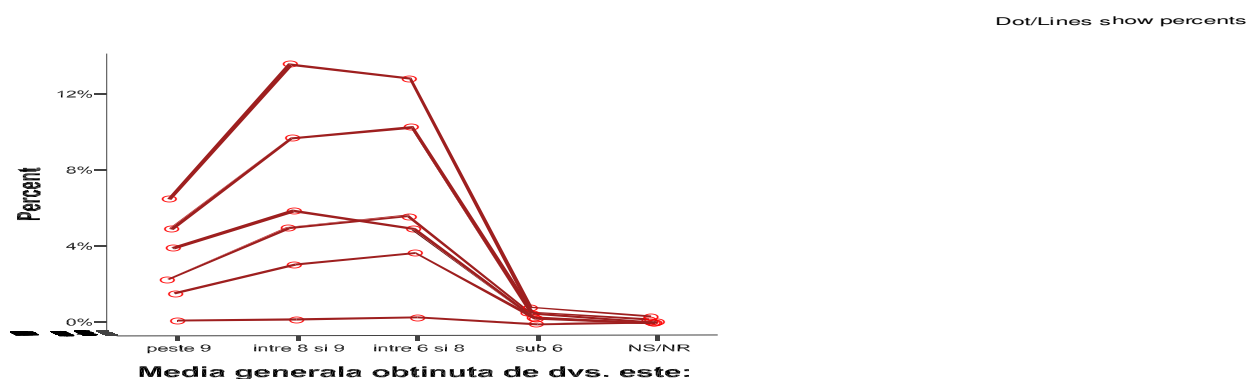

Fig. 34

În ceea ce privește distribuția mediilor (a se vedea și graficul de mai sus) distribuția mediilor în funcție de venit respectă curba lui Gauss, singura diferență fiind dată de distribuția vârfului curbei care este situată mai la stânga în cazul repondenților care au venitul familiei cuprins între 500 și 1000 de euro și a celor care au venitul între 150 și 300 de euro. Aceste diferențe par a sugera o mai mare preocupare pentru studiu a eșantioanelor respective. Dacă analizăm distribuția procentuală la stânga curbei vom avea următoarele date: 54% pentru sub 150 euro, 58% pentru 150-300 euro, 57,3% pentru 301-500 euro, 64% pentru 501-1000 euro și 52,6% pentru peste 1000 de euro. Constatăm pe de o parte că avem o altă distribuție în clopot (aproximativ) care are vârful situat la 501-1000 de euro ceea ce înseamnă nivel de venituri înregistrează nivelul cel mai mare de medii mari. Toate acestea indică un optim situat la nivelul veniturilor 501-1000 euro.

Nivelul veniturilor vs. media generală

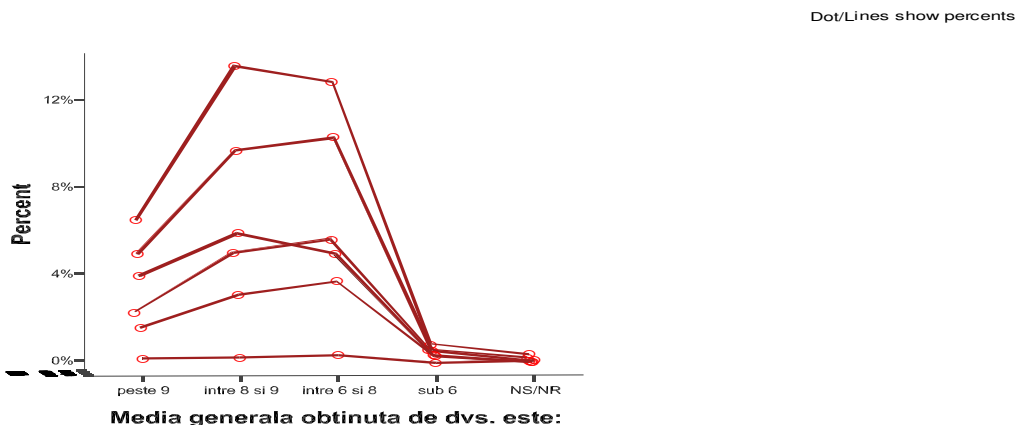

Fig. 35

Sexul: vs. Media generala obtinuta de dvs. este:		Media generala obtinuta de dvs. este:					Total
		peste 9	intre 8 si 9	intre 6 si 8	sub 6	NS/NR	
Sexul:	feminin	15,4%	25,4%	16,2%	1,1%	0,2%	58,3%
	masculin	4,5%	12,6%	22,1%	1,7%	0,8%	41,7%
Total		19,9%	38,0%	38,2%	2,8%	1,1%	100,0%

Tab. 17

Este evident faptul că fetele au note mai bune decât băieții, vârful curbei fiind situat la fete la mediile între 8 și 9 (cu o distribuție simetrică la stânga și la dreapta) în timp ce în cazul băieților vârful curbei este situat în dreptul mediilor între 6 și 8. Având în vedere faptul că la admitere majoritatea facultăților iau în considerare mediile obținute în liceu, putem constata că fetele au șanse mai mari de a ajunge la facultatea dorită decât băieții.

IV. ORIENTAREA PROFESIONALĂ

Media generala obtinuta de dvs. este: * Dupa absolvirea liceului/scolii profesionale intentionati:		Dupa absolvirea liceului/scolii profesionale intentionati:						Total
		sa va continuati studiile	sa va angajati in tara	sa va angajati si sa va continuati studiile	sa plecati in strainatate la munca	NS/NR	mai multe variante	
Media generala obtinuta de dvs. este:	peste 9	12,8%	0,2%	6,5%	0,3%			19,9%
	intre 8 si 9	18,8%	0,6%	15,9%	2,4%	0,1%	0,1%	38,0%
	intre 6 si 8	14,5%	2,1%	14,7%	6,5%	0,2%	0,2%	38,2%
	sub 6	1,2%	0,2%	0,6%	0,7%			2,8%
	NS/NR	0,5%		0,3%	0,2%			1,1%
Total		47,9%	3,2%	38,1%	10,1%	0,3%	0,3%	100,0%

Tab. 18

Analiza încrucișată arată faptul că o mare parte din rândul celor care vor să plece la muncă în străinătate imediat după absolvire are media generală situată între 6 și 8; față de anul trecut însă se poate constata o scădere de cca. un punct procentual la acest capitol. În același timp însă se poate constata o creștere cu aproape un punct procentual la același capitol în cazul celor cu media generală situată între 8 și 9. Procentul cel mai însemnat (2,1%) din cei care doresc să se angajeze în țară imediat după ce termină liceul este dat de elevi care au media generală situată între 6 și 8. Se poate constata o scădere față de anul trecut cu aproape 4 puncte procentuale a repondenților care au media generală situată între 6 și 8, scădere determinată, credem, în special de scăderea generală a celor care au mediile generale situate în acest interval (distribuția lor pe celelate preferințe rămânând aceeași). Dorința de a urma studii universitare, fie lucrând în același timp, fie doar studiind, este prezentă la 91,3% din tinerii care au media generală peste 8 și la 76,4% din cei care au media generală între 6 și 8.

Media generala obtinuta de dvs. este: vs. Ati dori sa va inscrieti la o facultate:		Ati dori sa va inscrieti la o facultate:					Total
		din judetul de domiciliu	din alt oras al tarii	din strainatate	NS/NR	mai multe variante	
Media generala obtinuta de dvs. este:	peste 9	5,6%	12,3%	1,7%	0,1%	0,2%	19,9%
	intre 8 si 9	18,0%	16,2%	3,1%	0,2%	0,3%	38,0%
	intre 6 si 8	22,0%	11,7%	3,5%	0,7%	0,2%	38,2%
	sub 6	1,5%	1,0%	0,2%			2,8%
	NS/NR	0,6%	0,2%	0,2%			1,1%
Total		47,7%	41,5%	8,8%	1,2%	0,8%	100,0%

Tab. 19

Analiza încrucișată arată că majoritatea studenților care au media peste 9 preferă facultăți situate în altă parte

decât în județul de domiciliu, în timp ce cea mai mare parte a celor cu medii între 8 și 9 preferă facultățile din județul de domiciliu.

La data completării chestionarului ati ales forma de învățământ superior pe care o veți urma? (2007)

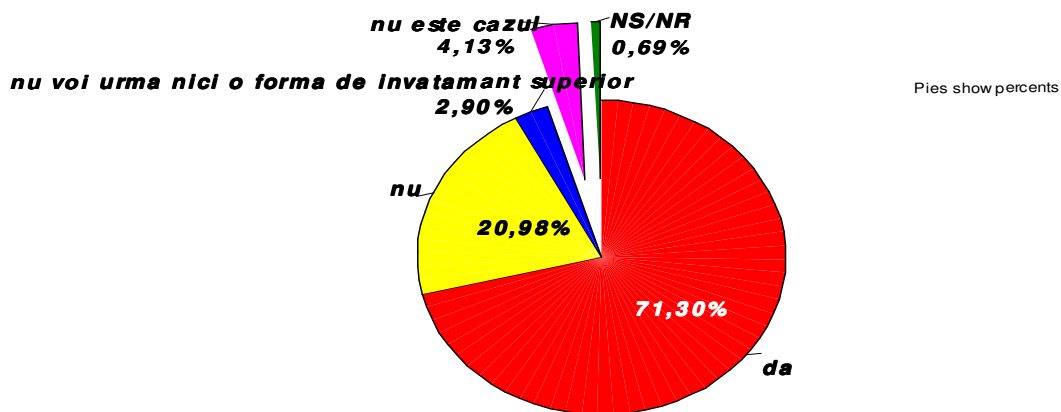

Fig. 36

Se poate remarca faptul că la data completării chestionarului (mai 2007) majoritatea respondenților a ales deja facultatea dorită pentru înscriere.

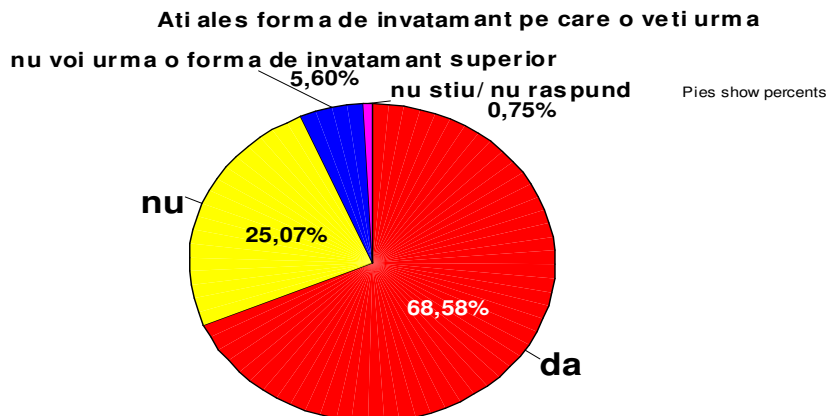

Fig. 37

Analiza comparativă ne arată o scădere cu 2,7 puncte procentuale a celor care nu doresc să urmeze o formă de învățământ superior. Putem constata și o creștere cu 2,7 puncte procentuale a celor care, la data aplicării chestionarului, aleseseră deja forma de învățământ superior pe care o vor urma.

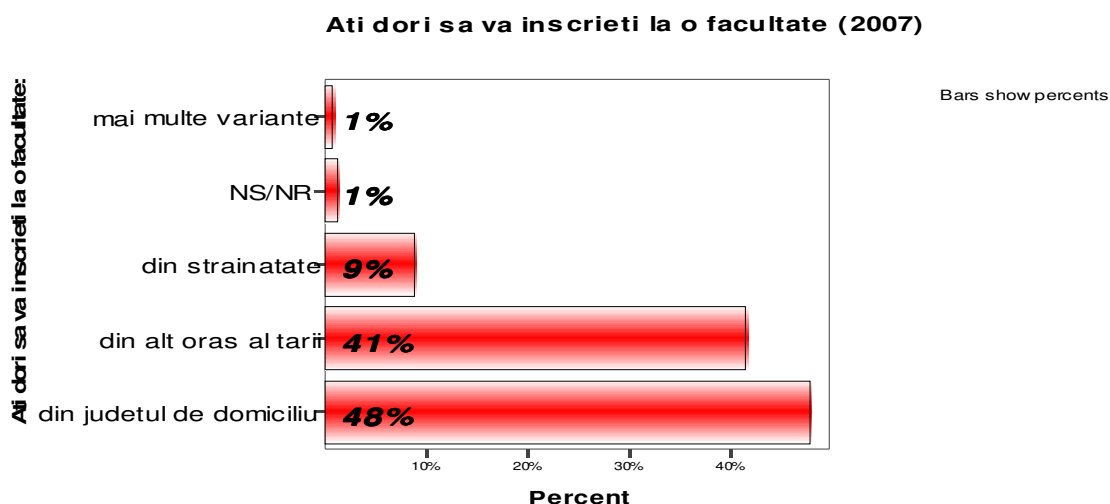

Fig. 38

Seminificativ considerăm faptul că 9% dintre repondenți ar dori să se înscrie la o facultate din afara țării, semn al unei schimbări de mentalitate și a unei deschideri către occident. Cea mai mare parte dintre aceștia au indicat și universitatea la care doresc să studieze, din discuțiile cu operatorii de teren reieșind că o bună parte dintre ei fuseseră deja acceptați (având în vedere procedura diferită de a noastră de organizare a admiterii la aceste universități).

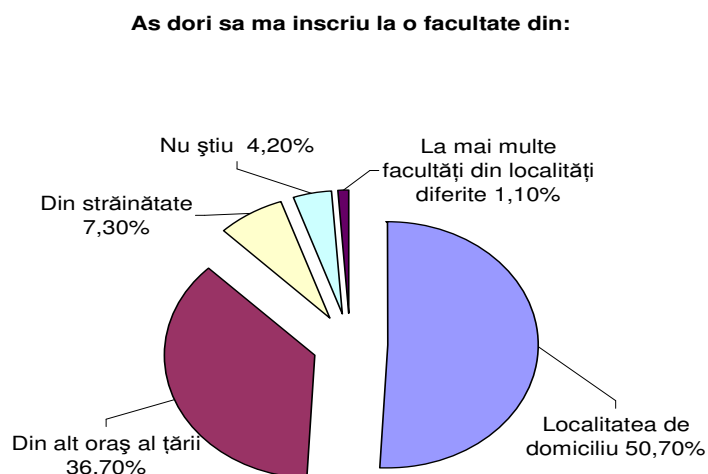

Fig. 39 (2006)

La analiza comparativă se poate constata o creștere cu 1,7 puncte procentuale a celor care ar dori sa se inscrie la o facultate din alta țară, o creștere cu 4,3 puncte procentuale a celor care ar dori să se înscrie la o facultate din altă localitate decât una din județul de domiciliu ce corespunde și unei scăderi cu 2,7 puncte procentuale a celor care ar dori să se înscrie la o facultate di localitatea de domiciliu.

Hotararea de a va inscrie la o anumita facultate este determinata in principal de:

Hotararea de a va inscrie la o anumita facultate este determinata in principal de (2007)

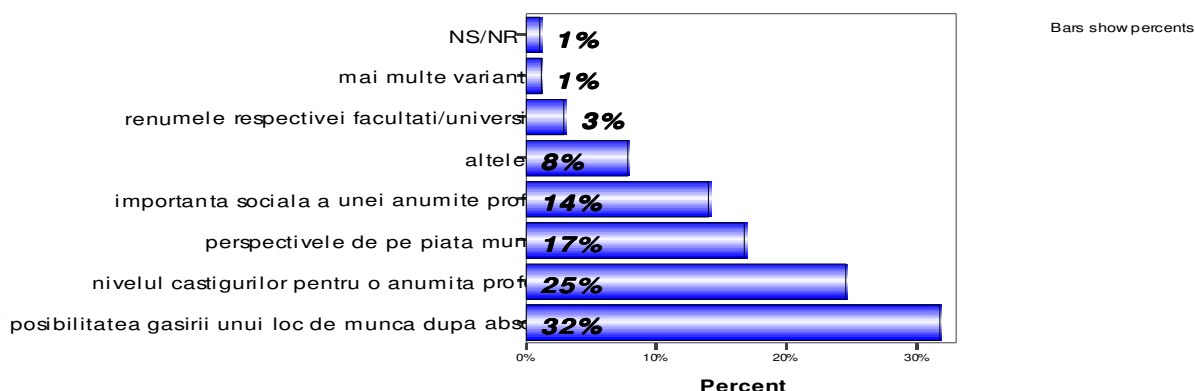

Fig. 40

Putem observa că, pentru alegerea facultatii, pe primul loc se situează posibilitatea găsirii unui loc de muncă după absolvire (32%) urmat de nivelul câștigurilor pentru profesia aleasă. De asemenea se remarcă faptul că perspectivele pe care profesia aleasa le are pe piata muncii contează, dacă analizăm generic, în proporție de aproape 50%, ceea ce dă seama de atenția pe care tinerii o acordă construirii carierei proprii. Ca prioritară se remarcă și importanța socială a profesiei alese.

Alegerea facultatii este determinata de:

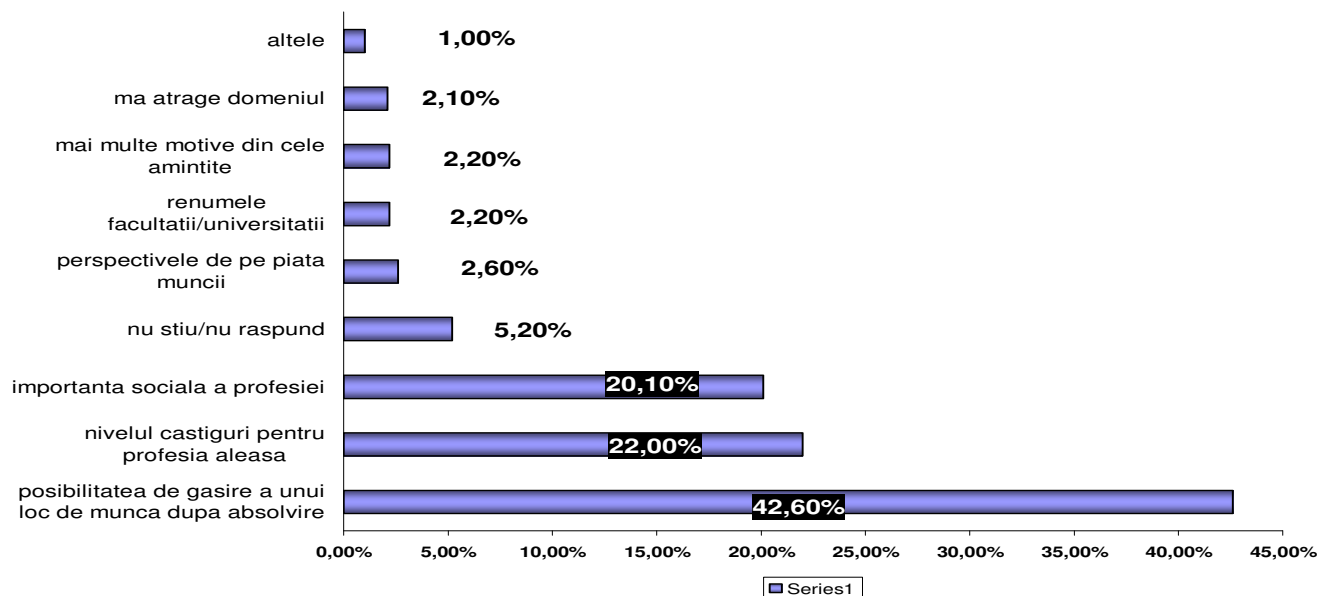

Fig. 41

Analiza comparată relevă o scădere semnificativă, cu 10,6 puncte procentuale, a preocupării privind posibilitatea ocupării unui loc de muncă după absolvire în alegerea facultății, compensată însă de o creștere cu 14,4 puncte procentuale a preocupărilor privind perspectivele pe piața muncii, ceea ce semnifică o orientare a atenției pentru perioade mai îndepărtate decât cea imediat după absolvire. Importanța câștigului asigurat de profesie în alegerea facultății cunoaște o creștere de 3 puncte procentuale, în timp ce importanța

socială a micii cunoaște o scădere de 6,1 puncte procentuale; toate aceste elemente sugerează o abordare mai pragmatică a carierei de către absolvenți.

Informațiile privind facultatea la care ati dori sa va inscrieti le-ati cules

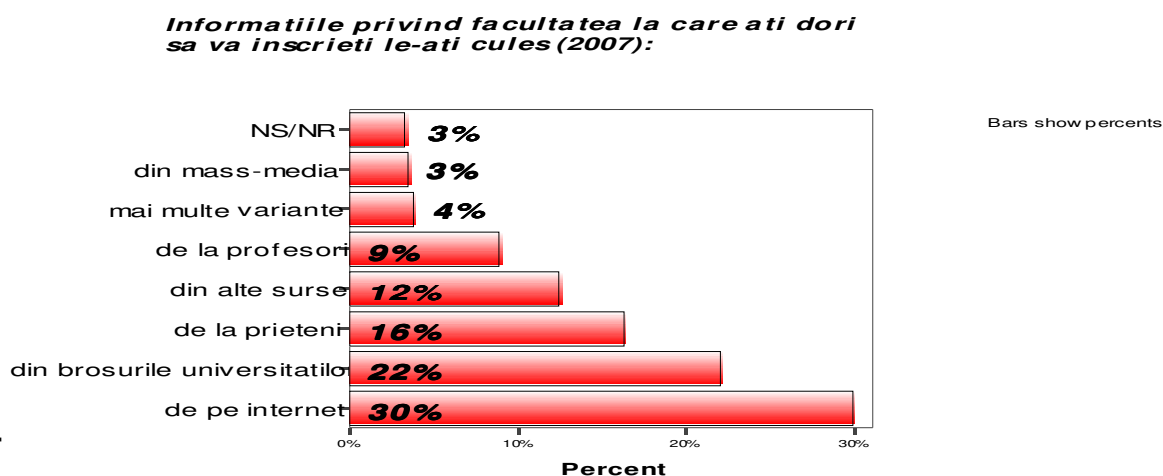

Fig. 42

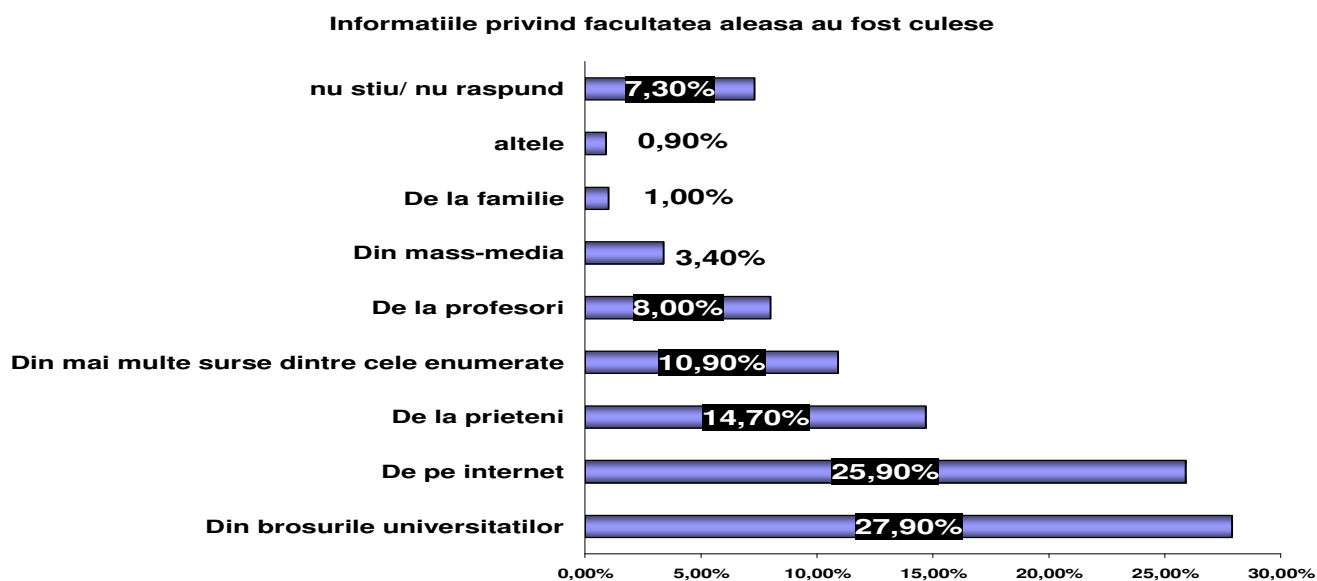

Fig. 43

Analiza comparativă relevă o creștere a cu 3 puncte procentuale a culegerii de pe internet a informațiilor privind facultatea aleasă și o scădere cu 5,9 puncte procentuale a interesului pentru broșurile editate de universități.

Ce facultate ati dori sa urmati?

	Percent
Medicina	8,3
Economie	16,8
Stiinte	2,3
Politie	4,0
Litere	3,5
Turism	2,3
Jurnalism si comunicare	2,9
Relatii internationale si studii europene	1,3
Istorie	0,7
Drept si administratie	6,9
Filosofie	0,4
Nave	0,6
Armata	1,2
Educatie fizica si sport	2,9
Cinematografie/teatru	0,6
Medicina veterinara	0,2
Agronomie	0,1
Sociologie	0,6
Stiinte politice	0,9
Constructii	1,2
Inginerie mecanica	2,0
Electrica, Electronica, Electrotehnica si Telecomunicatii	2,4
Cibernetica	1,7

Automatica	1,0
Marina	0,6
Conservator	0,6
Psihologie si stiintele educationale	2,3
Industria alimentara	0,8
Ecologie si protectia mediului	0,3
Geografie si geologie	0,8
Tehnologia constructoare de masini	0,1
Cadastru	0,1
Arte plastice	2,3
Waterford Institute of Tehnology	0,05
Managementul hotelier	0,05
Bradford University	0,2
Northwest University	0,05
Institutul de arte plastice "V. Suricov"	0,05
The Hague University	0,05
University of Oxford	0,05
Columbia University	0,05
Jacobs University Bremen	0,3
NS/NR	15,5
Nehotarat	10,4
Boston University	0,1
Dawson College	0,1
McGill University	0,1
Total	100,0

Tab. 20

Se remarcă ponderea pe care o dețin specializările: Economie (16,8%; în scădere cu aproape 2 puncte procentuale față de anul trecut) Medicina (8,3%; în creștere cu 4 puncte procentuale față de anul anterior) și Dreptul (6,9%; în scădere cu aproape un punct procentual față de anul anterior) în ceea ce privește intențiile absolvenților.

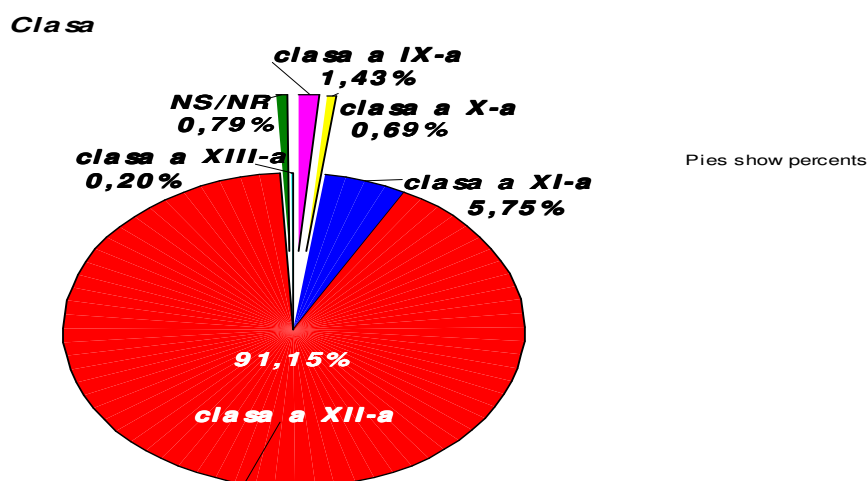

Fig. 44

Eșantionul a fost orientat predominant spre elevii claselor terminale (viitorii absolvenți) având în vedere în special faptul că aceștia sunt în fața unei decizii privind propriul viitor și au (sau ar trebui să aibă) deja încheiată o imagine, sau măcar o schiță, a planurilor lor de viitor. Comparativ au fost chestionați și elevi din clasele de liceu mai mici, o pondere semnificativă deținând-o în acest sens elevii din clasele a XI-a (5,75%). Nu au fost remarcate diferențe semnificative între răspunsurile elevilor din clasa a XII-a și cele ale elevilor din celelalte clase.

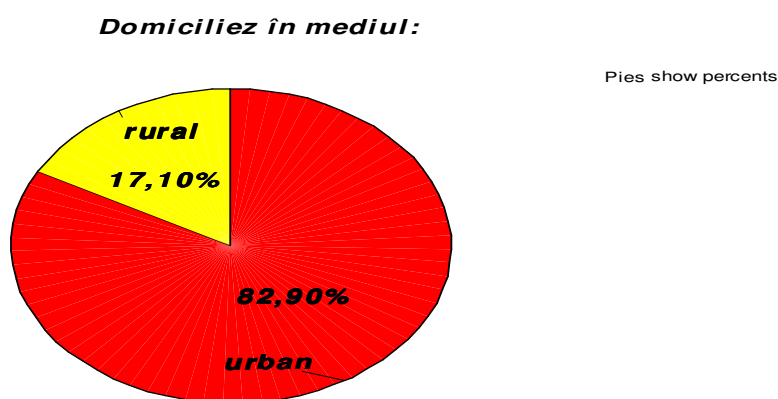

Fig. 45

Diferența mare între urban și rural este dată în special de numărul mic al tinerilor din mediul rural care urmează liceul și ajung până în clasa a XII-a. La aceasta se adaugă faptul că în eșantion au intrat liceele din orașe, în special cele din municipii.

Care dintre persoanele pe care le cunoașteți lucrează în străinătate? vs. Localitatea de domiciliu:		Localitatea de domiciliu:		Total
		urban	rural	
Care dintre persoanele pe care le cunoașteți lucrează în străinătate?	unul din părinți	9,7%	1,4%	11,2%
	ambii părinți	2,9%	0,7%	3,6%
	o rudă	37,2%	9,1%	46,3%
	un prieten	16,9%	2,8%	19,7%
	un vecin	5,0%	0,9%	5,9%
	alte persoane	8,6%	1,5%	10,0%
	mai multe variante	2,6%	0,7%	3,3%
Total	82,9%	17,1%	100,0%	

Tab. 21

11,7% dintre respondenții din mediul urban au unul din părinți plecați la muncă în străinătate în timp ce doar 8,1% dintre cei din mediul rural sunt în aceeași situație. La capitolul „ambii părinți plecați” 4,9% dintre respondenții din mediul rural sunt în această situație, în timp din mediul urban doar 3,4% au indicat-o.

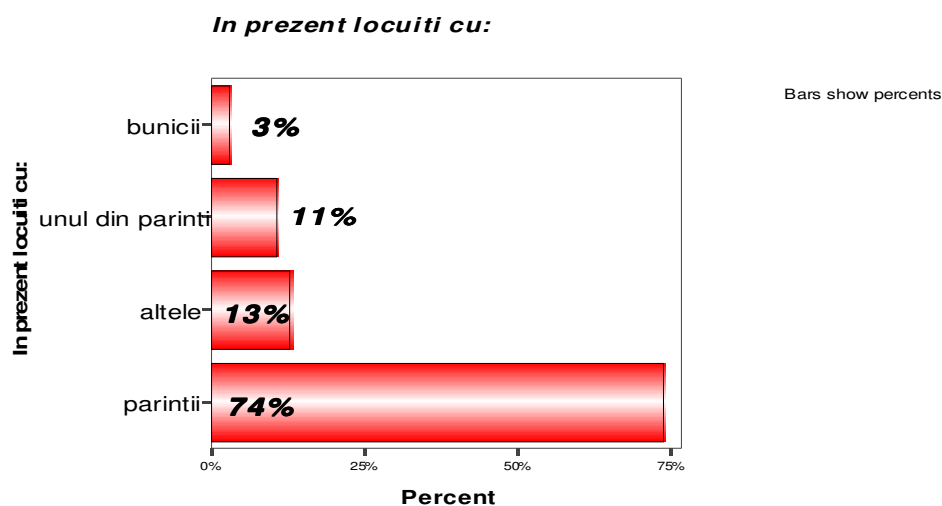

Fig. 46

De remarcat faptul că 26% dintre repondenți nu locuiesc cu ambii părinți, din care 11% locuiesc cu unul din părinți (putem vorbi de o familie monoparentală cel puțin informală), 3% cu bunicii, iar 13% au indicat alte variante decât cele amintite care sunt fie combinații ale primelor fie indică faptul că locuiesc singuri sau cu alte persoane.

In prezent locuiti cu vs. Localitatea de domiciliu		Localitatea de domiciliu:		Total
		urban	rural	
In prezent locuiti cu:	parintii	64,1%	9,5%	73,7%
	unul din parinti	9,1%	1,5%	10,6%
	bunicii	2,0%	0,9%	2,9%
	altele	7,6%	5,2%	12,8%
Total		82,9%	17,1%	100,0%

Tab. 22

Analiza comparativă, urban/rural, în ceea ce privește prezența sau absența părinților indică diferențe semnificative. Astfel, doar 55% dintre tinerii ce locuiesc în mediul rural locuiesc cu ambii părinți (77% în mediul urban), 8,7% locuiesc cu unul din părinți (10,9% în mediul urban), 5,2% locuiesc cu bunicii (2,4% în mediul urban) și 30,4% au indicat alte variante de locuire (9% în mediul urban); o parte din aceste „alte variante de locuire” pot indica și faptul că tinerii locuiesc la cămin sau în gazdă. Analiza încrucișată a arătat că cca. 66% din cei care au indicat „altele” sunt persoane de sex feminin, ceea ce ne determină să luăm în considerare și ipoteza că pot să fie căsătorite sau să fi format un cuplu, locuind separat de părinți. Toate aceste diferențe indică un grad mai ridicat de expunere la modificările ce intervin în cazul absenței părinților a tinerilor din mediul rural.

CONCLUZII

Cu mențiunea că despărțirea cercetării în patru părți, respectiv *Opinia despre migrație, Tendința de migrație, Situația familială și școlară și Orientarea profesională*, este într-o bună măsură pur teoretică, ele arătându-se pe parcursul cercetării ca strâns legate între ele, putem considera că, pe ansamblu, s-au evidențiat următoarele elemente:

I. *Opinia față de migrație*

Aproximativ 61% dintre subiecți au o cel puțin o rudă plecată la muncă în străinătate.

Față de anul anterior se poate constata o creștere a celor care au unul sau ambii părinți plecați de la 10% la 15%.

Cca.75% dintre repondenți cunosc situații în care copiii sunt afectați de plecarea părinților la muncă în străinătate; 59% consideră că acești copii sunt afectați în plan afectiv iar 20% consideră că sunt afectați în plan școlar de plecarea părinților.

Se evidențiază aprecierea faptului că în străinătate românii sunt nevoiți să muncească mai mult decât în țară pentru a câștiga (50,42% dintre repondenți indicând acest aspect) ceea ce poate conduce și la ideea unei legături ce o pot face tinerii între muncă și câștig; în acest sens putem considera că experiența muncii în străinătate poate constitui o bună educație în privința muncii.

Există o legătură directă între muncă și nivelul de civilizație pentru 50% dintre repondenți, fapt deosebit de încurajator în ceea ce privește schimbarea de mentalitate legată de importanța muncii care este de dorit. Se remarcă astfel atitudinea pozitivă față de muncă a majorității absolvenților.

Se poate constata că 63,34% dintre repondenți consideră că românii care muncesc în străinătate s-au schimbat în bine, fiind mai civilizați sau mai harnici. Reține atenția procentul de 46,63 al celor care consideră astfel că munca în străinătate constituie un element civilizator, fapt care este în acord cu ipotezele noastre.

II. *Tendința de migrație*

Se remarcă faptul că 10% dintre subiecți intenționează să plece la muncă în străinătate imediat după absolvirea liceului.

Considerăm îngrijorător procentul tinerilor care ar dori să plece definitiv din țară (imediat după absolvire sau mai târziu), respectiv 12%, deoarece este vorba de o categorie ce pare să-și fi pierdut încrederea în posibilitățile de împlinire personală existente în țară. Trebuie să observăm că acest procent este în creștere cu un punct procentual față de anul anterior.

Motivul dominant invocat în vederea plecării este „dorința unor câștiguri” mai mari, care a fost indicat de 41% dintre repondenți. Însă, în timp ce 51% dintre repondenții de gen masculin ar pleca din țară motivați de dorința unor câștiguri mai mari doar 33,4% dintre repondenții de gen feminin consideră că acest motiv ar putea sta la baza plecării lor, 20% indicând că ar pleca din dorința de dezvoltare a unei cariere profesionale (în timp ce doar 13% dintre repondenții de gen masculin au indicat acest motiv). De remarcat faptul că față de anul 2006 „lipsa unui loc de muncă în România” ca motiv pentru a pleca în străinătate a scăzut aproape la jumătate (de la 11,6% în 2006 la 6% în 2007), ceea ce arată faptul că tinerii nu mai percep lipsa unui loc de muncă în România ca o problemă importantă, cel mai probabil datorită creșterii numărului locurilor de muncă disponibile (ipoteză pe care înclinăm să o susținem având în vedere teoriile privind existența unui deficit de forță de muncă datorat migrației).

Se constată o creștere cu 6,2 puncte procentuale a tinerilor care ar pleca în străinătate pentru studii (26,58%), scăzând procentul celor care ar pleca la muncă cu contract (20,44%). Toate acestea indică o tendință de schimbare a modalității de abordare a plecării în străinătate, tinerii dorind să ocupe locuri de muncă ce necesită o înaltă calificare.

Țările preferate de tineri în vederea plecării sunt, în ordinea preferințelor: SUA, Italia, Spania și Germania.

Cca. 40% dintre repondenți ar apela la rude sau prieteni/cunoștințe în vederea plecării, ceea ce indică faptul că traseele informale de migrare dețin în continuare o pondere importantă, reflectată de imaginea pe care acestea o au în rândul tinerilor.

În ceea ce privește sursele de informare în vederea unei eventuale plecări preferințele repondenților se îndreaptă într-un procent semnificativ către rude și prieteni, ceea ce indică o menținerea a importanței traseelor de migrare constituite pe acest cadru

III. Situația familială și școlară

Putem constata că 73,5% dintre repondenți au venitul familiei situat sub 500 de Euro. Având în vedere că este vorba de o întreagă familie care trebuie să trăiască din acest venit putem considera că marea majoritate a repondenților provin din familii cu o situație materială precară. Comparativ cu anul anterior însă datele indică o creștere a veniturilor per familie.

Datele indică o mai mare preocupare pentru studiu a tinerilor care provin din familii ce au venitul situate între 150 și 300 de euro și cei care au veniturile situate în intervalul 500 și 1000 de euro, cei din urmă având și cel mai mare număr de medii mari.

Este evident faptul că fetele au note mai bune decât băieții; având în vedere faptul că la admitere majoritatea facultăților iau în considerare mediile obținute în liceu putem constata că fetele au șanse mai mari de a ajunge la facultatea dorită decât băieții.

De remarcat faptul că 26% dintre repondenți nu locuiesc cu ambii părinți, din care 11% locuiesc cu unul din părinți, 3% cu bunicii, iar 13% au indicat alte variante decât cele amintite care sunt fie combinații ale primelor fie indică faptul că locuiesc singuri sau cu alte persoane.

IV. Orientarea profesională

Constatăm că 86% dintre absolvenți intenționează să-și continue studiile fie angajându-se și studiind în același timp, fie doar studiind.

Putem observa că, pentru alegerea facultatii, pe primul loc se situează posibilitatea găsirii unui loc de muncă după absolvire (32%) urmat de nivelul câștigurilor pentru profesia aleasă. De asemenea se remarcă faptul că perspectivele pe care profesia aleasă le are pe piața muncii contează, dacă analizăm generic, în proporție de aproape 50%, ceea ce dă seama de atenția pe care tinerii o acordă construirii carierei proprii. Analiza comparată (2007 față de 2006) relevă o scădere semnificativă, cu 10,6 puncte procentuale, a preocupării privind posibilitatea ocupării unui loc de muncă după absolvire în alegerea facultății, compensată însă de o creștere cu 14,4 puncte procentuale a preocupărilor privind perspectivele pe piața muncii, ceea ce semnifică o orientare a atenției pentru perioade mai îndepărtate decât cea imediat după absolvire. Importanța câștigului asigurat de profesie în alegerea facultății cunoaște o creștere de 3 puncte procentuale, în timp ce importanța socială a muncii cunoaște o scădere de 6,1 puncte procentuale; toate aceste elemente sugerează o abordare mai pragmatică a carierei de către absolvenți.

CHESTIONAR
TEMA: *OPINIA ABSOLVENȚILOR DESPRE MIGRAȚIE*

*La fiecare întrebare vă rugăm să încercuiți o singură variantă de răspuns.

1. Care dintre persoanele pe care le cunoașteți lucrează în străinătate:
a) unul din părinți
b) ambii părinți
c) o rudă;
d) un prieten;
e) un vecin;
f) alte persoane.
2. Cunoștințele dvs. care au plecat la muncă în străinătate:
a) lucrează în construcții;
b) sunt angajați în fabrici;
c) sunt angajați pentru menajul casnic;
d) lucrează în agricultură;
e) lucrează în alt domeniu;
f) nu lucrează.
3. Cunoștințele dvs. care sunt în străinătate:
a) lucrează cu contract;
b) lucrează permanent, dar fără contract;
c) lucrează intermitent, când găsesc de lucru;
d) studiază;
e) nu lucrează;
f) sunt casnice.
4. În opinia dvs. metoda cea mai sigură, ieftină și rapidă de a pleca la muncă în străinătate este prin intermediul:
a) agenților privați de mediere a forței de muncă;
b) Oficiului pentru Migrația Forței de Muncă;
c) rudelor;
d) unor prieteni/cunoștințe (altele decât rudele);
e) altă metodă;
f) nu știu;
5. Persoanele plecate în străinătate pe care le cunoașteți credeți că acolo muncesc:
a) mai puțin decât în țară;
b) mai mult decât în țară;
c) la fel de mult ca în țară;
d) nu știu.
6. În opinia dvs. românii care muncesc în străinătate au devenit:
a) mai civilizați;
b) mai harnici;
c) mai leneși;
d) mai necivilizați;
e) sunt neschimbați;
f) nu știu.
7. Cât de satisfăcute sunt cunoștințele dvs. plecate la munca în alta țară față de locul de munca ?
a) Foarte mult ;
b) Mult ;
c) Puțin
d) Foarte puțin
e) Nu știu.
8. Cunoașteți situații în care copii sunt afectați de lipsa părinților plecați la muncă în străinătate?
a) Da
b) Nu
9. Considerați că, rămași fără îndrumarea părinților care au plecat la muncă în străinătate, copiii au de suferit:
a) în plan afectiv;
b) în plan școlar;
c) pe alte planuri;
d) nu au de suferit.
10. După absolvirea liceului/școlii profesionale intenționați:
a) să vă continuați studiile;
b) să vă angajați în țară;
c) să vă angajați și să vă continuați studiile;
d) să plecați în străinătate la muncă;
11. Dacă ați pleca din țară ați face-o pentru o perioadă de:
a) sub un an;
b) între 1-3 ani;
c) peste 3 ani;
d) definitiv;
e) nu știu;
12. Motivul care v-ar putea determina să plecați din țară ar fi:
a) dorința unor câștiguri mai mari;
b) posibilități superioare de pregătire profesională;
c) posibilitățile de dezvoltare a unei cariere;
d) în scop turistic;
e) lipsa unui loc de muncă în România;
f) alte motive

13. În vederea plecării în străinătate ați culege informații:
a) de pe internet;	d) de la rude, prieteni;
b) de la instituțiile statului;	e) din presă;
c) de la firmele de specialitate;	f) alte surse.
14. Dacă în perioada următoare veți pleca în străinătate intenționați să mergeți:
a) la studii;	d) la muncă prin intermediul unor rude/prieteni;
b) la muncă cu contract;	e) ca turist după care să-mi gădesc de muncă (pe cont propriu);
c) la muncă prin intermediul Oficiului pentru Migrația Forței de Muncă;	f) altele.
15. În eventualitatea în care vă decideți să plecați la muncă în străinătate ați alege ca țară:
a) S.U.A.;	d) Italia;
b) Spania;	e) Portugalia;
c) Germania;	f) altă țară.
16. Venitul familiei dvs. este:
a) sub 150 euro;	d) între 501-1000 euro;
b) între 150-300 euro;	e) peste 1000 euro.
c) între 301-500 euro;	
17. Nivelul venitului familiei dvs. îl apreciați ca fiind:
a) slab;	d) bun;
b) nesatisfăcător;	e) foarte bun.
c) satisfăcător;	
18. Familia dvs. numără _____ membri (completați spațiul liber)
19. Media generală obținută de dvs. este:
a) peste 9;	c) între 6 și 8;
b) între 8 și 9;	d) sub 6;
20. La data completării chestionarului ați ales forma de învățământ superior pe care o veți urma:
a) da	c) nu voi urma nici o formă de învățământ superior.
b) Nu	d) nu este cazul
21. Ați dori să vă înscrieți la o facultate:
a) din județul în care locuiți
b) din alt județ al țării
c) din străinătate
22. Hotărârea de a vă înscrie la o anumită facultate este determinată în principal de:
a) nivelul câștigurilor pentru o anumită profesie	d) renumele respectivei facultăți/universități
b) importanța socială a unei profesii	e) perspectivele de pe piața muncii.
c) posibilitatea găsirii unui loc de muncă după absolvire	f) altele.
23. Ce facultate ați dori să urmați _____
24. Informațiile privind facultatea la care ați dori să vă înscrieți le-ați cules:
a) din mass-media	d) de la profesori
b) de pe Internet	e) de la prieteni
c) din broșurile universităților	f) din alte surse.
25. Liceul/Grupul școlar _____
26. Profilul/specializarea: _____
27. Clasa _____
28. Sexul:
a) feminin;
b) masculin
29. Localitatea de domiciliu:
a) oraș
b) comună
30. În prezent locuiți cu:
a) părinții	c) bunicii
b) unul din părinți	d) altele.

REALIZAT⁴ DE:

Coordonator: As. drd. Viorel ROTILĂ

Stud.⁵: - Radu CHITIC

- Mihaela SIMION
- Sanda FLUTURU
- Geanina PANĂ
- Elena ROȘU
- Veronica NEAGU
- Maria ANTIP
- Andra BĂRARU
- Otilia CIAGLIC
- Tatiana PALIU
- Alexandru PÂSLARU
- Cristina MOSCU
- Beatrice PETRE
- Camelia SAMSON
- Daniel SÂMPETRU

La aplicarea chestionarelor și introducerea datelor s-au remarcat următorii studenți:

1. Anghel Nicoleta
2. Bucovineanu Horatiu
3. Chiricuta Luciana
4. Ene Bogdan
5. Gheorghe Andreea
6. Grecu Roxana
7. Guita Marilena
8. Iacob Loredana
9. Ilcu Georgiana
10. Manole Raluca
11. Munteanu Daniela
12. Musat Georgiana
13. Paslaru Alma
14. Busila Daniel
15. Onisor Ramona
16. Pintilie Nicoleta

⁴ La aplicarea chestionarelor au participat toți studenții de la Specializarea Sociologie din anul școlar 2006-2007.

⁵ Ordinea prezentării a ținut cont de contribuția fiecărui student